

H Í R L E V É L

2 0 2 6 / 3 0

2 0 2 6 . A U G U S Z T U S 5 .

Tartalom

TARTALOM	1
II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA	3
EGYESÜLETI AKTUALITÁSOK	8
SZALAMANDER – SELMECBÁNYA, 2026. SZEPTEMBER 11–13.	8
OBKET 2027-BEN	9
KŐBÁNYÁBÓL A FÖLD ALÁ – KIRÁNDULTAK A BUDAPESTI HELYI SZERVEZET TAGJAI	9

130 ÉVE INDULT A TATABÁNYAI SZÉN BÁNYÁSZAT	12
FOGADJ ÖRÖKBE EGY BÁNYAGÉPET!	15
A SZENT BORBÁLA AKADÉMIA KÖR EGYESÜLET FELHÍVÁSA	16
DR. SÁNDOR JÓZSEF ARANYOKLEVELES KOHÓMÉRNÖK 80 ÉVES	17
EMLÉKEZZÜNK A 30 ÉVE MEGALAKULT HUNGEO-RA, A VILÁGBAN A FÖLDTUDOMÁNYOKAT MŰVELŐ MAGYAR SZAKEMBEREKET ÖSSZEFOGÓ SZÖVETSÉGRE.....	19
A MOL-CSOPORT MEGÁLLAPODÁST ÍRT ALÁ A SHELL-LEL A BG CYPRUS LTD. MEGVÁSÁRLÁSÁRÓL.....	23
MŰSZAKI VEZETŐT KERESÜNK	25
FALNAK ROHANÓ KORMÁNYZATI VAKLÓ.....	26
– AVAGY SZENES ALAPERŐMŰVEINK ÉGETŐ HIÁNYA.....	26
<u>HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL</u>.....	27
HÚSZ ESZTENDŐVEL EZELŐTT INDULTAK EL A CSILLE ÉS RÖNKTOLOK.....	29
ÉRDEKES ELŐADÁS A VÁROSI BÁNYÁSZAT TÉMAKÖRÉBŐL BRITISH COLUMBIA-I EGYETEM VEZETŐ OKTATÓJÁTÓL	32
MEGNYÍLT A JELENTKEZÉS A TIMREX DIGITAL GEOSCIENCE WORKSHOP 2026 NEMZETKÖZI KÉPZÉSI PROGRAMRA	33
ÉLETÜK LEGSZEBB ÉS LEGEMLÉKEZETESEBB IDŐSZAKA VÁR A HALLGATÓKRA A DUNAÚJVÁROSI EGYETEMEN	35
<u>MŰZEUMI HÍVOGATÓ</u>.....	41
FÖLDALATTI CSODAVILÁG VÁRJA A LÁTOGATÓT A CSERHÁTBAN.....	41
TÖBB MINT 50 ZSÁK HULLADÉK GYÚLT ÖSSZE A BÁNYA MELLETT	42
BÁNYÁSZOK ÉS A SÖR – BÁNYÁSZSÖRÖK VIII.	43

M E G H Í V Ó

A Magyar Öntészeti Szövetség

és az

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

meghívják Önt a

***II. MAGYAR ÖNTÉSZETI
KONFERENCIA***

KIÁLLÍTÁS ÉS KONFERENCIA

rendezvényre

2026. október 9–10.

[Gyirmót Sport és Wellness Hotel](#)

9019 Győr
Ménfői út 61/A

rendezvény: **II. MAGYAR ÖNTÉSZETI KONFERENCIA KIÁLLÍTÁS ÉS KONFERENCIA**

ideje: **2026. október 9–10.**

helye: ***Gyirmót Sport és Wellness Hotel – 9019 Győr, Ménfői út 61/A***

A résztvevők a vas-, acél-, fémöntészeti és mintakészítési területeket érintő, általános érdeklődésre számot tartó előadásokon, kiállításokon és rendezvényeken vehetnek részt.

Szakmai-tudományos előadások

Kérjük azokat a kollégákat, akik max. 25 perces időtartamban szakmai-tudományos előadásokat szeretnének tartani, hogy az online [Regisztrációs felületen](#) adják meg az előadásuk rövid, magyar nyelvű címét.

A rövid összefoglalóját a Szervező Bizottság részére (zelei.gabor@onteszet.hu) **2026. augusztus 31-ig** küldjék meg. Az előadásokat Power Point (.pptx fájl) formátumban kérjük magyarul elkészíteni és legkésőbb **2026. szeptember 30-ig** a Szervező Bizottsághoz (zelei.gabor@onteszet.hu) eljuttatni. Az előadásokhoz laptopot, valamint kivetítőt biztosítunk; egyéb technikai igényüket, kérjük, hogy a Szervező Bizottságnak (zelei.gabor@onteszet.hu) küldjék meg.

Kereskedelmi és információs célú előadások

A konferencia előadásai között a tudományos/műszaki megalapozottságú gyártás-, illetve termékismertető, valamint kereskedelmi célú előadás megtartására biztosítunk lehetőséget, egyenként max. 20 perces időtartamban, melyre az előadók **2026. szeptember 15-ig** jelezhetik részvételi szándékukat az online [Regisztrációs felületen](#) a Szervező Bizottság részére.

Doktorandusz és diák szekció lásd a Szakmai-tudományos előadások fejezetet.

Kiállítás

Egy kiállítói stand alapegysége a 4 m², amely

- 1 db asztalt és 3 db széket,
- 2 db spotlámpát és 1 db elektromos csatlakozót,
- a kiállító által megadott szövegű, egységes formátumú ún. frízfeliratot tartalmaz.

Igény esetén, külön díjazásért a standokat a fentiekén túl – listából választhatóan – további berendezésekkel is felszerelik a szervezők.

Poszter kiállítás

Az egyénileg elkészített és előzetesen nevezett poszttereket a kiállítás ideje alatt a konferencia poszter-falán mutatjuk be.

Céginformáció

Kívánságra a jelentkező cég tájékoztató anyagait elhelyezzük a résztvevők konferenciacsomagjaiban.

A részvételi és egyéb díjak

A részvételi díj a konferencia anyagainak, a konferencia alatti ellátásnak, a szakestélynek és a szervezésnek a költségét tartalmazza.

	<i>Egyéb díjak HUF/fő</i>	<i>Résztvételi díj HUF/fő**</i>
1. Normál résztvételi díj		65.000+ÁFA
2. Kedvezményes résztvételi díj*		55.000+ÁFA
3. Előadások Információs előadás, 20 perc	55.000+ÁFA	
4. Kiállítás (1 fő kiállító mentesül a résztvételi díj alól az alapegység megvásárlása esetén)		
Szakkiállítás (4m ²)	150.000+ÁFA	
Poszter kiállítás (HUF)	35.000+ÁFA	
5. Szakestély díja (a nem konferencia résztvevőknek/fő)	10.000+ÁFA	
6. Reklám lehetőségek		
Emlékkorsó szponzor (a cég logója megjelenik a korsón)	500.000+ÁFA	
Tájékoztató anyag elhelyezése a konferencia csomagban	35.000+ÁFA	
Egyéb módon (a szervezők felveszik Önnel a kapcsolatot!)		

* Résztvételi díjkedvezmény lehetőségek:

- **OMBKE-tag,**
- **MÖSZ-tag,**
- **35 évesnél fiatalabb,**
- **Early bird (2026.07.31-ig).**

1. Jelentkezési határidő: 2026. október 2.
2. A kedvezmények nem vonhatók össze.

** A résztvételi díj a szállásköltséget nem tartalmazza. A résztvevőket a **Gyirmót Sport és Wellness Hotel** (9019 Győr, Ménfői út 61/A) helyezzük el, megegyezéssel konferencia-áron, melyet a résztvevők távozáskor egyénileg fizetnek ki. A szálláshelyeket előzetesen lefoglaltuk, a szállásigényeket a jelentkezési lapok alapján juttatjuk el a Hotel foglalási felelőséhez.

Szobaárak:

Standard szoba 1 fő részére	27.700 Ft/szoba/éj (bruttó)
Standard szoba 2 fő részére	31.300 Ft/szoba/éj (bruttó)
Superior szoba 3 fő részére	40.300 Ft/szoba/éj (bruttó)
Superior szoba 4 fő részére	51.500 Ft/szoba/éj (bruttó)
Idegenforgalmi adó	450 Ft/fő/nap

Lemondást a teljes résztvételi díj visszafizetése mellett a konferencia kezdete előtti 15. munkanapon 12:00-ig – KIZÁRÓLAG ÍRÁSBAN – fogadjunk el.

A lemondási nyilatkozatot kérjük az alábbi címre megküldeni:

- E-mail cím: titkarsag@onteszt.hu

Az igényelt szolgáltatások díjait a **MÖSZ OTP Banknál vezetett, 11721026-20305778** számú folyószámlájára, a megküldött számla ellenében a számlaszám feltüntetésével kérjük átutalni.

Várjuk további hazai szponzorok jelentkezését, akik a rendezvény szerződés alapján **nevesített támogatói** lesznek!

A Szervező Bizottság címe:

Magyar Öntészeti Szövetség, H-1211 Budapest, Öntöde utca 10.

E-mail: titkarsag@onteszt.hu

Budapest, 2026.07.03.

Jó szerencsét!

Szalai János
elnök
Magyar Öntészeti Szövetség

Dr. Fegyverneki György
alelnök
Országos Magyar Bányászati és
Kohászati Egyesület

Képünk illusztráció. (Forrás: Innoteka.hu)

XXIII.

CSILLETOLÓ VERSENY

2026. SZEPTEMBER 6.

VASÁRNAP, 14 ÓRA

TATABÁNYA, VÉRTANÚK TERE

BÁNYÁSZNAP
TATABÁNYA

Öt fős csapatok jelentkezését várjuk!

Kategóriák: **férfi, női, vegyes, ifjúsági** (18 év alatt), **egyetemista, senior** (50 év felett)

Jelentkezni a csapatkapitány és a csapatnév megnevezésével lehet
az alábbi e-mail címen: **Pintér Marcsi: pm19680801@freemail.hu**

JÓ SZERENCSET!

EREDMÉNY-
HIRDETÉS:
15:30 ÓRA
VÉRTANÚK TERE

A NEVEZÉS
DÍJTALAN!

WWW.AVERTESAGORAJA.HU

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják.

Egyesületi aktualitások

SZALAMANDER – Selmecebánya, 2026. szeptember 11–13.

Tisztelt Tagtársak!

Akik az idei szalamander napokra szeretnének szállást foglalni, azoknak lehetőséget kínálunk a GRAND MATEJ Szállodában.

A teljes szállodát lefoglaltuk **2026. szeptember 11. és 13. között** (2 éjszaka).

IDE [ctrl+kattintva](#) elérhető a **jelentkezési lap**, amit kérünk pontosan kitölteni. Mindenkinek e-mailt fogunk küldeni a foglalásáról, valamint díjbekérőt, melyet kérünk forintban teljesíteni a **díjbekérő megküldésétől számított 5 munkanapon belül**.

Egyesületünk a rendezvényre buszt nem indít, így az **utazást mindenkinek egyénileg kell megszervezni**.

A részletes **programról** a Hírlevélben később adunk tájékoztatást.

Felhívjuk mindenki figyelmét, hogy a befizetett díjat visszautalni nem áll módunkban, de átruházásra van lehetőség.

Szombaton **szakestet** is tervezünk, amelyre bárki jelentkezhet. Korsó nem készül erre az eseményre, így kérjük, hogy aki részt kíván venni rajta, az hozzon magával. A szakest költsége **külön fizetendő helyben** a rendezvény előtt készpénzben. **Díja: 5500 HUF.**

Jelentkezési határidő és a részvételi díj beérkezésének határideje: 2026.08.19., szerda.

A határidőn túl érkezett jelentkezéseket nem áll módunkban elfogadni.

A részletes programról a Hírlevélben később adunk tájékoztatást.

Árak:

1 ágyas szoba, 2 napra, reggelivel: 87.000 Ft

2 ágyas szoba, 2 napra, reggelivel: 138.000 Ft

Apartman 2 főre, 2 napra, reggelivel: 148.000 Ft

pótágy, 2 napra, reggelivel: 36.000 Ft

parkolás, 2 napra: 11.000 Ft

A helyi adó 1,60 euro/fő/éj, amely a szállodában egyénileg rendezendő.

Jó szerencsét!

Szelényi János

mb. egyesületi igazgató

OBKET 2027-ben

Sajnálattal értesítjük a tisztelt tagtársakat, hogy a 2026. augusztus 28–30-ra Sopronba tervezett Országos Bányász, Kohász és Erdész Találkozót technikai és gazdasági okok miatt 2027. évre helyezzük át. A rendezvény pontos dátumát a későbbiekben fogjuk közölni.

Jó szerencsét!

A szervezők

Kőbányából a föld alá – kirándultak a Budapesti Helyi Szervezet tagjai

2026. július 24-én – tekintve, hogy nem egyszerű bányában a földalatti terepbejárás – a Bányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezetének tagjai a korábban meghirdetett program szerint földalatti kirándulással egybekötött helyi szervezeti ülést tartottak Budapesten, a Pál-völgyi kőfejtőben.

A résztvevők megismerhették a kőbányászat történetét, betekintést kaptak a kőbányászat nyomán feltárt, mára a leghosszabb hazai barlangrendszer páratlan világába, illetve három napirendi pontra is jutott idő a bányász emlékek meghallgatása mellett.

Bár a 19. században működő kőbányában az 1900-as évek elején befejeződött a kőbányászat, a kitermelt, nagyméretű foraminiferákat (Nummulites és Discocyclina) tartalmazó mészkövek ma is megtalálhatók számos óbudai, budai és pesti épület falában. Végző soron a kőbányászatnak köszönhető a mára felszín alatti és felszíni programoknak is otthont adó Pál-völgyi kőfejtő mint turisztikai látványosság

A Pál-völgyi barlang kutatói
(https://hu.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1l-v%C3%B6lgyi-barlang_ut%C3%A1n).

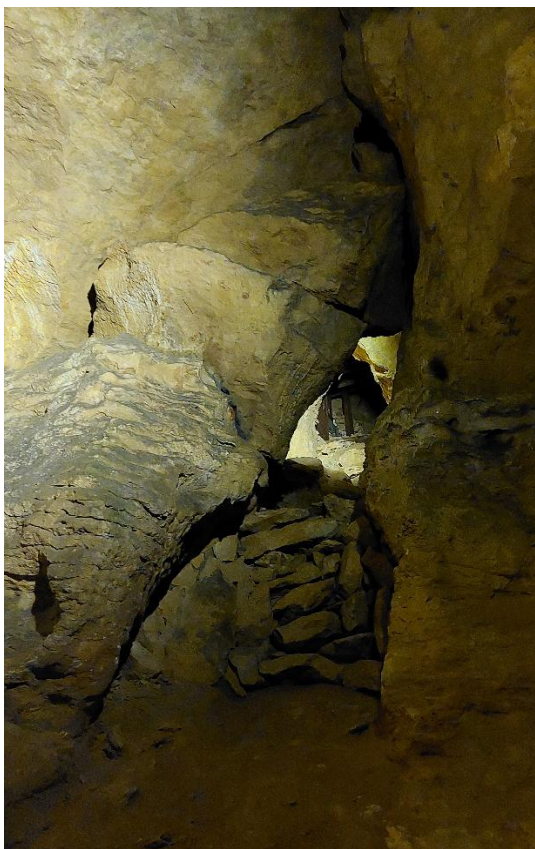
Pillanatkép a barlangban Meseország mellett

A Turisták Lapja 1913-ban emlékezik meg arról, hogy egy legelő birka alatt leszakadt agyagos réteg miatt a mélybe zuhant állatot kellett kimenteni a bányafelügyelő fiának, Bagyura Jánosnak, aki Scholtz Pál Kornéllal fedezte fel a barlangot (1904. június 23.). Érdekesség, hogy a barlang kezdeti kutatásakor dinamitot is használtak a járatok kiszélesítéséhez. A teljes történet

itt olvasható: <https://hu.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1l-v%C3%B6lgyi-barlang>. A megújult Látogatóközpontban szakszerűen kiállított ásványok, a bányász kobakoktól a korszerű barlangász sisakokig és bányáslámpákig (Davy-lámpa és karbid, a magyar változat) sok érdekesség volt látható, de a legfiatalabbak érdeklődését a Budai termálkarszt a barlangrendszerekkel és azok kapcsolata a Dunával, illetve a termálvizekkel témájú interaktív falikép ragadta meg.

A túra résztvevői végig járták a mintegy 8 emelet magas lépcsősort is tartalmazó járatszakaszokat miközben meghallgatták a barlangi képződmények fantázianeveit. Az egyik megállónál a helyhez illő zenét lehetett hallgatni. A barlang cseppkőérdekességei mellett kiemelendő az örök élet vize egy kőfülkében, amire a fiatal túravezető elmondása szerint lehet alapozni, mert 100 éve kóstolta és most is jól van. A 10-11 fokos barlangi levegő nem adhatja vissza a mélyművelésű bányák hangulatát, de a földalatti kirándulás földtani érdekességekkel, könnyebb-nehezebb sétával jól sikerült.

A kiránduláson 8 fő vett részt, akik között képviseltették magukat a szakma nagy tudorai (82 és 85 éves), a jelen gyakorló mérnökei és a jövő leendő kutatói (8 és 10 éves), hogy kötetlen beszélgetések mellett közös élményben legyen része a csoport tagjainak.

A kőbánya felől ez volt a lejárati vége az első terembe az 1900-as évek elején.

Megálló egy 17 m mély akna mellett

A kőfejtő látogatása után jóféle érdei szívmelegítő után, köszöntöttük az Egyesület és Helyi Szervezetünk titkárát, Jófejű-Wéber Kingát névnapja alkalmából, majd a kihelyezett ülésen a következő napirendi pontokat tárgyaltuk meg:

- 1) Arculattervezés: a Budapesti Helyi Szervezetnek megvan az arculatterve (pl. logó és közösségi médiában közreműködés is napirenden), amit készül egyeztetni a tagsággal ősszel, és az OMBKE elnökséggel elfogadtatni.

- 2) Soron következő program: Készülünk hathatósan közreműködni a Tatabányai Helyi Szervezet által szervezett augusztus 15-i bányagép-örökbefogadási napon, amit egyeztetünk Izing Ferenc THSZ titkár úrral. Bízunk abban, hogy a helyi szervezeti tagságunkból minél többen részt tudnak venni ezen a különleges alkalmon.
- 3) BHSZ közösségi napok: a tervezett, szokásos hónap első keddi, OMBKE Székházbeli találkozásokra megvannak az előadások erre az évre, de fontos a kötetlen beszélgetés is. Kérjük a tagtársakat, hogy jelentkezzenek olyan témákkal, amelyek akár a hagyományörzést szolgálják (képek, történetek), akár aktuális ásványvagyon-gazdálkodási kérdéseket járnak körbe. Az egyik fontos téma a bányászat-környezet-klima-szén-dioxid kérdéskör volt, amit előzetesen 2027-ben tervezünk 3 részes panelbeszélgetés formájában megvalósítani.

Helyi szervezeti ülés kötetlen beszélgetéssel a barlangbejárat mellett.

Martényi Árpád tagtársunk lelkesen mesélt a Bányászati Aknamélyítő Vállalat tevékenységéről. Szén, bauxit, rézérc és uránérc bányák bányatérsegeinek kialakítása mellett közúti és vasúti alagutak, sőt barlangok kiépítésében is részt vett a vállalat (részletesebben: Bányászati és Kohászati Lapok, 136. évfolyam, 5. szám).

Wéber József tagtársunk a Százhalombattai Olajfinomító építése 50 éves történetének (1963–2015) szemelvényeiből mesélt, hangsúlyozva a kitűzés-térképezés fontosságát, illetve a megfelelő szabványok alkalmazásával a sok résztvevő csapatmunkák fontosságát.

Jó szerencsét!

Dr. Horváth Zoltán elnök és **Jófejű-Wéber Kinga** titkár

OMBKE

Bányászati Szakosztály

Budapesti Helyi Szervezet

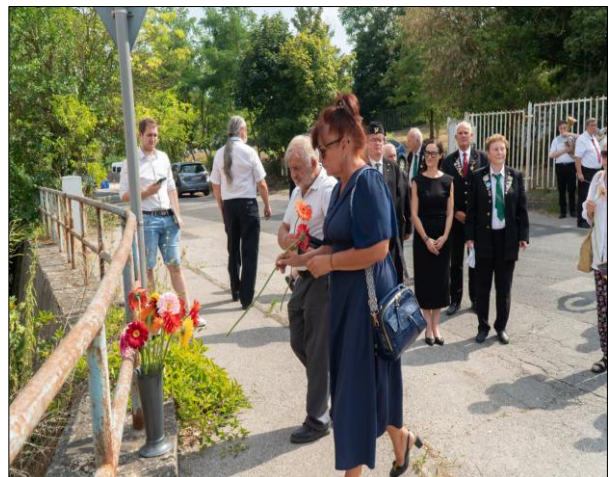
130 éve indult a Tatabányai Szénbányászat

130 évvel ezelőtt, 1896. augusztus 1-én indult a Tatabányai Szénbányászat bányászati tevékenységének kezdetét jelző I. sz. lejtakna kihajtása. Ezen jubileum alkalmából az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezete megemlékezést tartott, a lejtakna Vértanúk téri emléktáblájánál. A Bányász Fúvószenekar muzsikája adta meg a megemlékezés alaphangját, közreműködött az eseményen a Rozmaringos Bányász Egylet, ünnepi beszédet mondott **Németh László**, a Tatabányai Bányász hagyományokért Alapítvány kuratóriumának elnöke, **dr. Konczer Erik** alpolgármester és **Dr. Sopov Ildikó** országgyűlési képviselő. Az eseményt követően a résztvevők baráti beszélgetésre jöttek össze a Tulipános Kávézóban.

Fogadj örökbe egy bányagépet!

Tisztelt Tagtársunk, Barátunk, Örökbefogadók!
A múzeumi nap folytatódik!
Fogadj örökbe egy bányagépet!

Ismét lehetőséget biztosítunk a **Tatabányai Múzeum és az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezete** közötti megállapodás szerint a Bányászati és Ipari Skanzen területén található gépek, berendezések, műtárgyak „örökbefogadására”!

Várjuk azon személyek, csoportok jelentkezését, akik aktívan szeretnének tenni a múzeumi tárgyak állagának megóvásáért, időnkénti karbantartásáért, tisztításáért!

A 76. Bányásznapi közeledtével ismét lehetőség van az örökbefogadásra és a már örökbe fogadott gépek karbantartására.

Szeretettel várunk mindenkit **2026. augusztus 15-én (szombat) 10 órától a Bányászati és Ipari Skanzenben (Tatabánya, Vágóhíd u.)!**

Program:

10 órától örökbefogadás

10 órától a gépek és az udvar karbantartása, ebéd előkészítése

14 órától közös ebéd és baráti beszélgetések

Az egyéb költségekhez való hozzájárulásként pénzbeli adományokat, házi finomságokat elfogadunk!

Várunk szeretettel mindenkit!

Jó szerencsét!

Izing Ferenc

titkár

<http://ombke-tatabanya.hu/>

<https://www.facebook.com/ombke.tatabanya/>

(A mellékelt fotót 2024-ben készítette Vágó-Lévai Katalin.)

A Szent Borbála Akadémia Kör Egyesület felhívása

Kedves Barátaink, Kollégáink, Fírmatársaink!

Még elevenen él bennünk a 2025. évi Szalamander, ahol bányász és kohász Fírmák, bálek, Filiszterek, Veteránok, családtagok és barátok együtt, a magyar delegáció tagjaként a miskolci székhelyű Perecesi Bányász Fúvószenekar menetzénájével megerősítve, diáknótáinkat énekelve fáklyáink kíséretében vonulhattunk a Szent Katalin templomig, s ott számunkra oly kedves bányász, kohász és erdész himnuszainkkal tisztelegthettünk szakmánk bölcsőjének városa, SELMECBÁNYA előtt!

Ahhoz, hogy idén az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar kísérje és emelje az összmagyar delegáció vonulásának fényét – a tavalyihoz hasonlóan – idén is anyagi támogatásra lesz szükség.

A zenekar utaztatása, ellátása étellel, itallal, egy napi szállásának biztosítása költségekkel jár. Úgy gondoljuk, hogy a zenekarral kapcsolatban felmerülő kiadásokat a „selmeci társláda” szellemében teremtsük meg idén is! A zenekar elődeihez hasonlóan nem kér fellépéséért honoráriumot.

Az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar Selmecebányán várhatóan az alábbi helyszíneken lesz látható és hallható, amennyiben a fentebb leírtak alapján sikerül közösen előteremtenünk fellépésük költségeit:

1. 2026.09.11. péntek 19:00-kor Szalamander felvonulás – menetzene.
2. 2026.09.12. szombat 10:00-kor térzene a Boldogságos Szűz Mária Mennybemenetele templom előtti kicsi téren az Akadémia utca elején, az Egyesületünk által szervezett hagyományos magyar és szlovák nyelvű ünnepi ökumenikus istentisztelet előtt.
3. 2026.09.12. szombat 15:00 körül közel egyórás (!) térzene a Szentháromság téri nagyszínpadon.

Kérünk Benneteket adományaitokkal támogassátok a bányász fúvószenekar selmeci fellépésének költségeit, egyben legyetek részesei Ti is a magyar delegációban való vonulás felemelő érzésének!

Kérjük, támogatásokat az alábbi számlára utaljátok:

Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület számlaszám:

50800104 - 11086985

IBAN szám: HU03 5080 0104 1108 6985 0000 0000

Közleménybe: Támogatás

„Ha Selmec hív, mi ott leszünk...”

Jó szerencsét!

Pécs, 2026. 06. 17.

Benke Tamás
elnök

Dr. Sándor József aranyokleveles kohómérnök 80 éves

Egyesületünk bányász-kohász körökben is jól ismert tagja, dr. Sándor József augusztus másodikán ünnepelte 80. születésnapját. Eredményekben gazdag életútját jól példázza az a mellékletként küldött és megjelentetni javasolt rövid összeállítás, amely a 2023-ban aranyoklevelet is kapott, kohómérnököket bemutató kari kiadványban jelent meg.

Mind az Egyesület, mind az Egyetem érdekében végzett munkájával és kiemelkedő támogatásával rászolgált arra, hogy kerek születésnapján a bányász-kohász társadalom nagyobb nyilvánossága előtt is köszöntsük, és egészséget, további tevékeny éveket kívánjunk neki.

Jó szerencsét! Lengyel Károly

Erdőhorvátiban született 1946. augusztus 2-án. A középiskolát Sárospatakon végezte, majd egy év katonai szolgálat után a Vasipari Kutató Intézetben helyezkedett el. Munkavégzés mellett a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen 1973-ban kohómérnöki oklevelet szerzett, majd ugyanitt 1988-ban műszaki egyetemi doktorrá avatták.

A VASKUT-ban 1989-ig dolgozott, ahol alumíniumöntvények tulajdonságainak kutatásával, fejlesztésével és félüzemi gyártásával foglalkozott, a végén a fémöntészeti osztály vezetőjeként.

1989-ben többedmagával FÉMALK Bt. néven nyomásos alumíniumöntvények gyártására szakosodott vállalkozást indított. Vezetésével – az időközben családi tulajdonba került – FÉMALK Zrt. az alapítása óta eltelt 34 év alatt tevékenységi körén belül az ország egyik meghatározó és nemzetközi viszonylatban is elismert vállalkozásává fejlődött. Telephelyein 1000 fő körüli alkalmazottal, korszerű és élenjáró technológiát és berendezéseket alkalmazó gyártási körülmények között kizárólag autóiipari öntvényeket gyártanak mintegy 40 Mrd Ft értékben, szinte kizárólag exportra. Az autóiiparban meghatározó, neves nyugat-európai autógyáraknak szállított öntvények többségénél már a konstrukció kialakításától részt vesznek a gyártási folyamatban.

Néhány évvel ezelőtt a cég vezetését a menedzsmentre ruházta, a tulajdonosi jogokat továbbra is ő gyakorolja. A szakmában eltöltött több mint fél évszázad alatt munkája mellett számos társadalmi funkciót töltött be, önzetlenül segítette és támogatta az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet, szülőfaluját és iskolavárosát.

Több cikluson keresztül az Öntészeti Szakosztály titkára, később elnöke volt. Egyesületi munkájáért Kerpely Antal- és z. Zorkóczy Samu-érmet, OMBKE-émlékérmet, valamint Centenárium emléklakettet, OMBKE Öntészeti Szakosztályért-érmet, 40 éves egyesületi tagságáért Sóltz Vilmos-émlékérmet kapott. 2005-től az egyesület tiszteleti tagja.

A Magyar Öntészeti Szövetségnek több cikluson keresztül volt elnöke. A szövetség az öntészeti iparban kifejtett munkáját Életmű-díjjal ismerte el.

Kiemelkedően eredményes szakmai és társadalmi tevékenysége elismerésül Magyar Gazdaságért Díjat kapott, és minisztériumi Szent Borbála-érem kitüntetésben részesült. 2012-ben az Év üzletemberének választották. A magyar gazdaság fejlődése érdekében, főként az ipari innováció és munkahelyteremtés terén végzett élen járó vállalatvezetői tevékenységéért 2017-

ben Magyarország köztársasági elnökétől a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át.

A Miskolci Egyetem javaslatára az oktatásához és a tudományos kutatáshoz nyújtott kiemelkedő támogatását az oktatási és kulturális miniszter Kármán Tódor-díjjal ismerte el.

A Magyar Nemzeti Múzeum Sárospataki Múzeumának javaslatára, önzetlen fáradozásáért, amellyel elősegítette nemzetünk kulturális örökségének megőrzését, Széchényi Ferenc-emlékérmét adományozott számára.

Az önkormányzat, az iskola, a református egyház és a tömegsport működtetéséhez nyújtott adományok elismeréseként szülőfaluja, Erdőhorváti díszpolgárrá választotta, iskolavárosa, Sárospatak pedig 2014-ben Pro Urbe elismerésben részesítette.

Feleségével két gyermeket neveltek, Edit lányuknál és Balázs fiuknál is egy-egy fiú unokájuk van.

Születésnapja alkalmából tisztelettel, szeretettel gratulálunk!

Egy felajánlás margójára

Előzmények Morvai Tibor levelező listájáról:

„Listatársunk – dr. Dovrtel Gusztáv – keresi a Tárgyban jelzett könyvet. Itt érhetjük el: gusztav.dovrtel@mvm.hu, De nekem is lehet írni: gtbmor@gold.uni-miskolc.hu”

„Kedves Mitya!

Szeretném a Magyar Bányászat Évezredes története II. és III. köteteket valahonnan megvásárolni. Az I. és a IV. kötetek megvannak. Tudsz segíteni abban, hogy hol kaphatók ezek manapság?”

Kedves Listatársaim!

Aludtam egy szokásosat, utána az oxigén palackom mellett ráztam magam – már bocsánat – gatyába és ezután ültem le a géphez és olvastam listatársunk levelét. Megmondom őszintén én is elérzékenyültem. Ennyi szeretet és figyelmesség, amely a ma délelőtti könyves akciónkban lezajlott, bennem is meghatódottságot váltott ki. Nem különben elhunyt társunk özvegyének, – dr. Izsó István – feleségének levele olvastán is, mert ő is tájékoztatott. Megható, hogy közösségünknek mennyire erénye a segítségnyújtás, ha valamelyikünknek szüksége van rá. Megjegyzem érkezett segítség másoktól is.

Még egy mondat és átadom a szót Gusztinak. Soha nem volt kétségem, hogy levelező listáink hasznosak. Mikor megköszönik a munkámat, gyakran válaszolom, hogy ritka szerencse, hogy annak idején támadt ez az ötletem. Igyekszem minél tovább csinálni. Ezután olvassuk listatársunk levelét.

„Kedves Mitya!

Szeretnék egy visszajelzést adni számodra és a lista számára a mai könyvkeresésemről.

Ma délelőtt 09:53-kor küldtem el neked a leveletem. Te 11:33-kor tetted fel a listára a kérésemet. 11:48-kor Dr. Izsó István özvegyétől, Judittól kaptam egy levelet, melyben felajánlja Pista könyvei közül az általam keresetteket, sőt azon felül is.

Komolyan mondom, még el is érzékenyültem!

Számomra ez a bányász társadalmunkban, és nem utolsó sorban a levelező rendszeredben rejlő hatalmas értékeket mutatja.

Ma is nagyot nőtt bennem a bányász érzület!

Köszönöm szépen!

Kérlek ezt is tedd fel a listára!

Dovrtel Gusztí”

***Emlékezzünk a 30 éve megalakult HUNGEO-ra, a világban a
földtudományokat művelő magyar szakembereket összefogó
szövetségre***

Emlékezzünk, mert egy olyan példaértékű gondolat megvalósulásáról van szó, ami megmutatja, hogy képesek vagyunk összefogni egy nemes cél érdekében. Képesek vagyunk közösséget alkotni, képesek vagyunk közös célokat kitűzni, képesek vagyunk azokért – ha viták árán is – Váci Mihály útmutatása szerint fáradhatatlanul küzdeni:

„Nem elég jóra vágyni:

a jót akarni kell!

És nem elég akarni:

de tenni, tenni kell!

A jószándék kevés!

Több kell: - az értelem!”

1995-ben sok hivatalos és önálló szervezéssel megvalósult ünnepi eseménnyel készült az ország a honfoglalás 1100. évfordulójára. Dudich Endre geológus a Magyarhoni Földtani Társulat (továbbiakban: MhFT) Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának vezetője ötlete alapján – élve az 1990 előtt nem létező önálló szervezkedés joggal – felmerült, hogy a hazai és külföldi magyar geológusok részére rendezzenek egy világtalálkozót. Legyenek előadói ülések, a résztvevők mutassák be kutatási témáikat, eredményeiket, a megoldandó feladatokat, gyakorlati együttműködéssel segítsék az egyes szakterületek és régiók közötti kapcsolatok hatékonyabb együttműködését, dolgozzanak együtt az egységes magyar földtani szaknyelv megteremtésén. A társas kirándulásokon látogassanak el az egykori közös haza néhány történelmi emlékhelyére. Legyen példa a közös múlt egy formálódó új közös jövőhöz. Az MhFT titkárságán

ügyvezetőként dolgozó Zimmermann Katalinnal munkacapat állt fel, amelybe Dudich Endre hívta meg Kecskeméti Tibor geológus-muzeológust és e sorok íróját, Komlóssy Györgyöt, a Központi Földtani Hivatal volt elnökét is. A kezdeményezéshez a földrajzosok nagy örömmel csatlakoztak, hisz ők a saját szakterületükön belül épp az egységes magyar földrajzi nevezéktan és szaknyelv megteremtésén dolgoztak. Vezetőjük, Hajdú-Moharos József, a Balaton Akadémia földrajztanára, a magyar földrajzi nevek kutatója és azok egységes használatának lelkes híve, a Magyar Földrajzi Társaság (MFT) tagja volt. Szervezőbizottság alakult Dudich Endre, Kecskeméti Tibor, Zimmermann Katalin (MhFT) és Hajdú-Moharos József (MFT) részvételével, a programot a **Magyar Földtudományi Szakemberek Világtalálkozója** címen hirdették meg. A megnyitóra 1996, a honfoglalás 1100. évfordulója keretében rendezendő országos ünnepségsorozat részeként, augusztus 20-án, Szent István királyunk emléknapján került sor. Az első hívó szóra jöttek is a kollégák, 12 országból százhuszonnyolcan. A magyarországi ötvenötös létszám után – nem meglepő módon – a romániai volt a legnagyobb, mintegy 47 fővel. Jugoszláviából (a mostani Szerbiából és Montenegróból), Horvátországból, Ausztriából, Szlovákiából, Ukrajnából összesen tizennégyen érkeztek, de jöttek még Angliából, Belgiumból, Finnországból és Svédországból is.

Az első találkozón korábban egymást legfeljebb csak hírből vagy még úgy sem ismerő emberek olyan szeretettel, barátsággal üdvözölték a másikat, mintha két egymástól elszakított testvér találkozott volna. Két test, egy vér.

Augusztus 18-án a Balaton Akadémia vendégeiként Balatonalmádi-Vörösberényben került sor az előadásokra, ezt másnap közös kirándulás követte a Balatonfelvidékre. Az ünnepi fogadás Budapesten, a Duna-parti MTESZ (Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetség) székház palotájában rendezték. A díszesen terített asztaloknál volt ünnepi vacsora, voltak pohárköszöntők, díszbeszédék és nagy barátkozás. Hosszú keserves éveknek, az elzártság évtizedeink kellett eltelni ahhoz, hogy ezt a találkozást olyan kitörő boldogsággal éljék meg a résztvevők, mint ahogy azt akkor megélhették. Az ablakon kinézve ott hevert lenn a lábunknál a fényárban úszó Budapest, a világ összes magyarjának fővárosa. Távolban a Budai vár, a Gellért-hegy, zenés sétahajók a Dunán és a Duna tükrében ringó nyári telehold. Igen, ezt tudtuk mi adni a külhon magyarjainak. És mit kaptunk mi tőlük? A későbbiek során megismert példamutatást: a kisebbségben, a nemzeti elnyomásban is a magyarnak megmaradni tudni emberi példáját. Megismerhettük azokat is, akik követték a parancsot: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned s halnod kell”, de megismerhettük a nyugatra távozott, magyarként idegen világban, magányosan is helytálló nemzetközi hírű kollégákat, nagyjainkat, mint a később hazatelepült ParákTibort (Svédország, Älvsjö), Rybach Lászlót, a Zürich ETH professzorát vagy Zolnay Gergelyt (Franciaország, Pau) is.

A megnyitó ünnepségen megindulhattak a személyes ismerkedések. Sok esetben évtizedekig, akár a mai napig is tartó önzetlen baráti kapcsolatok születtek az évek során. Aki ezt korábban nem tudta, most láthatta, egy országot szét lehet darabolni csak az együvé tartozás érzését, hitét nem lehet elvenni, amelyet életpályánk közös gondjai, a közös célokért való munkálkodás még erősít is.

A magyarkanizsai és munkácsi vagy ungvári földrajztanárnők egymásba karolva sétálgattak a nagy fogadási teremben a terített asztal körül. Eszmét cseréltek arról, hogyan oktatják a magyar földrajzot az iskolájukban. Érezték, tudták, hogy a magyar földrajzi nevek megőrzése, tanítása erkölcsi kötelességük. Tették ezt olyan végtelen hittel, elszántsággal, mint ahogy Hunyadi védte Nándorfehérvárt. Adhat-e közölünk bárki is többet nemzetének, mint egy kisebbségben élő, és magyarul magyar földrajzot oktató tanár? A földrajzi nevek magukkal hordozzák a honismeretet, a történelmet. Én meg csak ballagtam utánuk, hallgattam őket, és végtelen öröm töltött el, mert ezzel a találkozással megvalósult egy álom. Be kellett látni, ahhoz, hogy az

embernek az életben sikerüljön valami, nem elég akarni, nem elég a szerencse, ahhoz álmodni is tudni kell. Az álmok, mint ahogy azt Petőfitől tudjuk, az álmok nem hazudnak.

A Magyarhoni Földtani Társulaton belül megalakult a HUNGEO Tudományos és Oktatási Program (HUNGEO TOP), melynek ügyeit az Operatív Bizottság intézte Komlóssy György elnök, Zimmermann Katalin titkár, Dudich Endre, Hajdú-Moharos József, Kecskeméti Tibor, Klinghammer István (ELTE TTK), Nagy Béla (MTA), Rétvári László (Magyar Földrajzi Társaság – MFT) és Verő László (Magyar Geofizikusok Egyesülete) MGE-tagokkal. A társaság később még tovább bővült barlangász (Magyar Karszt- és Barlangkutató Társaság), térképész (Magyar Földmérési-, Térképészeti- és Távérzékelési Társaság) és meteorológus kollégákkal (Magyar Meteorológiai Társaság). A HUNGEO TOP bizottságot kiegészítették a régiók képviselői. Romániát Eigel Tibor, Bartha Krisztina (Székelyföld) és Dukrét Géza (Nagyvárad) képviselte; Szerbiát Sarnyai Mária; Horvátországot Bognár András; Ausztriát Bertha Sándor; Szlovákiát Bacsó Zoltán és Pék László.

Az eredetileg egyszeri alkalomnak szánt rendezvénynek olyan kirobbanó sikere volt, hogy lelkes közkívántra megszületett az a közös elhatározás, hogy ezt meg kell ismételni. Így az első először évente, majd kétevente – 22 éven keresztül – újak követték. Ahol ők itthon voltak, mi otthon voltunk, ahol mi voltunk itthon, ott meg ők voltak otthon. Dudich Endrét el is öntötte a szelleme, megállapította, hogy „Magyarország a világ legnagyobb országa, önmagával van körülvéve”.

Látogatásokat tettünk az egykori Magyarországon, Szerbiában, Szlavóniában és Horvátországban is. 1998-ban újra Budapesten jött össze a társaság az 1848-as forradalmunk 150. évfordulója alkalmából rendezett országos ünnepsorozathoz csatlakozva. 1999-ben Bacsó Zoltán volt a házigazda Kelet-Szlovákiában, ahol sok más mellett meglátogattuk a kassai Árpádházi Szent Erzsébet-dómot és az ott nyugvó Rákóczi sírját, majd utunk Kárpátaljára vezetett.

2000-ben Piliscsabán találkoztunk, vendéglátó gazdánk a Pázmány Péter Katolikus Egyetem volt. Erdő Péter püspök, az egyetem rektora, üdvözölte a tudós társaságot. A HUNGEO TOP a következő négy évre új elnököt választott Korpás László (MhFT) geológus személyében. A kirándulás a világörökség részét képező Hollókő meglátogatásával indult, majd Esztergomon át jutott el a társaság a vértesszőlősi előember lelőhelyén – Tatán, a hősi bányászvároson – keresztül a bánhidai turul szoborig. Másnap a gödöllői kastély volt az úticél.

A továbbiakban a találkozókat kétevenként rendezték meg, 2002-ben a Nyugat-magyarországi Egyetem (Sopron) adott otthont a találkozóknak, ahol osztrák kollégák is tartottak előadást. Meglátogattuk a Várvidéket (Burgenlandot), a Fertő–Hanság Nemzeti Parkot és a császárvárost, Bécset is. Meskó Attilát, az ELTE TTK geofizika professzorát, az MTA rendes tagját tiszteletbeli elnöknek választottuk. 2004-ben a Szegedi Tudományegyetemen jött össze a már régen baráti közösségé formálódott földtudósok együttese. Az előadásokhoz szerb kollégák is csatlakoztak. Kirándulás vezetett Bácskába, ahol a házigazdasszony az újvidéki Kémenczi Rózsa földrajztanár volt. Örömmel leltük abban, hogy Szasa Kicsosev professzor is csatlakozott Újvidéken hozzánk, majd együtt koszorúztuk meg a belgrádi Kalimegdan, a vár 1456-os megvédésére állított emlékművet. Nem üres szólam volt Dudich Endre egy pohárköszöntőjében elhangzott mondat: „Akárhogy is, számunkra a magyarság nem az elzárkózást, hanem a befogadást, nem ellenségeskedést, hanem együttműködést, nem fennhéjázó magyarkodást, hanem mindenki értékeinek megbecsülését jelenti.” Igen, ez volt az a szellemiség, mely a földtudományi szakembereket a hivatástudattal végzett munkájuk mellett összetartotta.

További találkozók voltak még a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen, kirándulással a Mecsek- és Villányi-hegységbe, utazással Szlavóniába és Horvátországba Marija Horváth

geológus és Bognár András zágrábi földrajzprofesszor vezetésével. A 2008-as összejevetelnek újra Budapest, az ELTE TTK adott otthont, amelynek fő védnöke Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke volt. Kirándulást tettünk Selmec- és Körmöcbányára. Az autóbuszon megszólalt a dal:

„Ha Selmec hív, mi ott leszünk,
Érette vesszen életünk!
Tovább, tovább, tovább!
Fel, búcsúcsókra, cimborák!”

Kocsis Károly, a HUNGEO TOP elnöke, 70. születése napja alkalmából Komlóssy Györgynek a HUNGEO Örökös Tiszteleti Tagja címet adományozta.

2010-ben Szombathely volt a találkozó színtere, őrési kirándulással, Alsólendván a Bánffy-kastély és a Makovecz Imre tervezte művelődési ház meglátogatásával.

2011-ben a meteorológia vette át az elnökséget Mika János személyében, és 2012-ben volt az egri találkozó kétnapos kirándulás Kassa, Eperjes, Poprád és Ótátrafüred útvonalon. 2014-ben Debrecen, 2017-ben ismét Pécs városa, a Janus Pannonius Tudományegyetem adott teret a tudományos tanácskozásoknak Baksa Csaba, az MhFT elnökének vezénylete alatt, az előadássorozat címe *A bányászat és környezet – harmóniában* volt, ahol az előadók joggal érezhették magukban, hogy „szellemem egyre dicsőbb s általa híres e föld” (Janus Pannonius).

2020-ban a tervezett HUNGEO találkozások már elmaradtak, de az eszme tovább élt, az **Erdélyi Magyar Tudományos Társaság** éves rendszerességgel *Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciákat* hozott létre. A rendszeresített *Székelzföldi Geológus Találkozók* mögött nincs intézményi háttér, önkéntes alapon szerveződnek.

Ezt az emlékeztetőt saját emlékeim mellett Dudich Endre-Zimmermann Katalin: *A HUNGEO Tudományos és Oktatási Program 1996-2010*, az MhFT különkiadásában megjelent írás és ugyancsak általuk 2020-ban dudichi alapossággal és zimmermanni pontossággal kiadott munka alapján írtam. Nomen est omen (nevében a sorsa), zimmermann az ács, a sok földtudományi tudós álmaiból – a halomban álló farakásokból – képes volt újra meg újra egy gyönyörű építményt ácsolni, a HUNGEO TOP találkozóit megszervezni, az anyagi támogatásokat is megszerezni.

Miért kellett most mind ezt megírnom, még ha töredékesen is, a teljesség igénye nélkül, de a magyar líra felidézésével? Mert valahol el kell már mondani azt, ami elmondhatatlan, és leírni, ami leírhatatlan. Amikor négy-öt kuruc összehajol, hogy már a korábban is magukban dédelgetett álmukat valóra váltsák, és amikor az álom valóra is válik. Amikor korábban még hírből sem ismert kollégák találkoznak, és olyan végtelen szeretettel fogadják egymást, ahogy mi azt akkor tettük, az leírhatatlan. Amikor a földtudományok művelői szeretett hivatásuk kutatási eredményeiről beszámolhattak, azt érdeklődéssel hallgató baráti társaságban előadhatták, élvezve a vendéglátó intézmények őszinte szeretetét, akkor a földtudományokat művelő földrajztanárok lelki erejével a kalászkokat hordó szálak újra köteggé fonódtak, kévévé váltak újra. Ez volt a válaszuk Tompa Mihály *A gólyához* írott versére: „Mint oldott kéve, széthull nemzetünk”.

Életre szóló barátságok szövődtek. Az élők között jó néhány még ma is, harminc év után is tart. Létrejött egy közösség, melynek minden tagja lélekben együtt nőtt föl „a kanyargós Tisza partján” épp úgy, mint a „Maros-menti fenyeserdő aljában.” Hiába, álmodni azt tudni kell!

Komlóssy György geológus,
Zim+W+HA

A MOL-csoport megállapodást írt alá a Shell-lel a BG Cyprus Ltd. megvásárlásáról

A MOL-csoport megállapodást írt alá a Shell-lel a BG Cyprus Ltd. 100% tulajdonrészének megvásárlásáról. A társaság 35%-os részesedéssel rendelkezik a ciprusi 12-es mélytengeri blokkban, amely a Kelet-Mediterrán térségben található, és magában foglalja az Aphrodite mélytengeri gázmező fejlesztési projektet is. A tranzakció révén a MOL-csoport egy jelentős, alacsony kockázatú mezőfejlesztési projektbe lép be az Európai Unióban, amely a Kutatás-Termelés üzletág számára a legnagyobb növekedési lehetőséget jelenti azóta, hogy 2019-ben 9,57%-os részesedést szerzett az azerbajdzsáni ACG mezőben.

Az Aphrodite egy mélytengeri gázmező-fejlesztési projekt Ciprus 12-es blokkjában, a Kelet-Mediterrán térségben. A 2011-ben felfedezett, majd további kutatófúrásokkal lehatárolt mező becslések szerint mintegy 104 milliárd köbméter (632 millió hordó olajegyenértéknek megfelelő, MMBoe) kontingens földgáz és 8 millió hordó kondenzátumvagyonnal rendelkezik. A MOL-csoport olyan nemzetközileg elismert vállalatokkal működik majd együtt, mint az operátor Chevron (35%) és az izraeli NewMed (30%) – mindkét társaság széles körű mélytengeri tapasztalattal rendelkezik a Kelet-Mediterrán térségben.

A mezőfejlesztési terv négy kút fúrását, valamint egy önálló úszó termelőegység telepítését foglalja magában. A végső beruházási döntés meghozatala 2027-ben várható, míg a gáztermelés 2031-ben indulhat. A projekt részeként egy 250 kilométer hosszú tengeralatti vezeték is építenek, amely összeköti majd a mezőt az egyiptomi földgázszállító hálózattal.

A MOL-csoport által fizetendő teljes vételár legfeljebb 720 millió amerikai dollár (záráskor esedékes korrekciókkal módosulhat), amely részben halasztott vételárrészekként a projekt meghatározott mérföldköveinek teljesülésekor fizetendő.

Hernádi Zsolt, a MOL-csoport elnök-vezérigazgatója így fogalmazott:

„A MOL soha nem áll meg, ezt mutatja ez a megállapodás is. Miközben Közép-Európában folyamatosan azon dolgozunk, hogy fenntartsuk és tovább erősítsük az ellátásbiztonságot, Európa déli részén vállalatunk történetének egyik legjelentősebb kutatás-termelési projektjébe

kezdünk. A jelenlegi geopolitikai bizonytalanságok közepette ellenálló képességünk és versenyképességünk fenntartásához elengedhetetlen, hogy nemzetközi portfóliónkat kiváló minőségű eszközökkel és elismert nemzetközi partnerekkel bővítsük.

Az Aphrodite gázmezőben szerzett részesedés a MOL-csoporttal együtt az egész kelet-közép-európai régiót erősíti. Ez a lépés egyúttal összhangban van a Kutatás-Termelés stratégiánkkal, amely nemzetközi portfóliónk erősítésére és elismert nemzetközi vállalatokkal stratégiai partnerségek kialakítására fókuszál. A ciprusi piacra lépésünk és európai uniós jelenlétünk további erősítése ezen az úton egy fontos mérföldkő számunkra. A nagy jelentőségű tengeri gázfejlesztési projekt egyúttal támogatja hosszútávú termelési céljaink megvalósítását, és jelentősen hozzájárul termelési portfóliónk bővítéséhez.

Ez a projekt a MOL-csoport Kutatás-Termelés üzletágának legígéretesebb növekedési lehetősége azóta, hogy 2019-ben részesedést szereztünk az óriási azerbajdzsáni ACG mezőben. Meggyőződésem, hogy ez kulcsszerepet játszik majd az üzletágaink jövőjében. Örülök, hogy nemzetközi partnereinkkel együtt dolgozhatunk azon, hogy ezt a projektet közös sikertörténetté tegyük.”

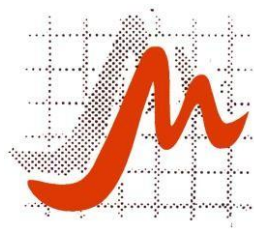
A tranzakció zárása várhatóan 2027 első felében történhet meg, a szükséges hatósági jóváhagyások és zárási feltételek teljesülését követően.

A MOL-csoport nemzetközi portfóliójáról

A MOL-csoport nemzetközi portfóliójának részeként a vállalat tizenegy országban rendelkezik olaj- és gázkutatási, illetve kitermelési eszközökkel, amelyből nyolc országban termel: Horvátországban, Azerbajdzsánban, Irakban, Kazahsztánban, Oroszországban, Pakisztánban, Egyiptomban és Magyarországon. Annak érdekében, hogy fenntartsa a frissített SHAPE TOMORROW stratégiája célját – azaz a következő 5 évben napi termelési szintje legalább 90 ezer hordó olajegyenértéket érjen el – a MOL tovább kívánja erősíteni nemzetközi portfólióját, és további stratégiai partnerségek kialakítására törekszik.

Ennek megfelelően nemrégiben együttműködési megállapodásokat írt alá a kazahsztáni nemzeti olajtársasággal (KazMunayGas), az azerbajdzsáni nemzeti olajtársasággal (SOCAR), Törökország nemzeti olajvállalatával (Turkish Petroleum) és legutóbb Líbia Nemzeti Olajvállalatával (NOC).

(Forrás: mol.hu)

MÁRKAKÓ KFT

2080 Pilisjászfalu, Külső Bécsi utca 7., 038/3 hrsz, Telefon: 06 70 9322 973

MŰSZAKI VEZETŐT KERESÜNK

A MÁRKAKÓ Kft. dinamikusan működő Piliscsaba I.-mészkő, Piliscsaba I.-dolomit bányájába műszaki vezető munkatársat keres teljes munkaidőben.

Munkakör célja:

A bányauzem gépeinek és berendezéseinek, termelő gépsoroknak biztonságos, gazdaságos és folyamatos üzemeltetésének biztosítása, valamint a karbantartási és felújítási feladatok szakmai irányítása, szervezése.

Főbb feladatok:

- A bányauzem gépeinek és berendezéseinek műszaki felügyelete;
- Megelőző karbantartások, javítások és felújítások tervezése, szervezése és irányítása;
- A géppark folyamatos üzemképességének biztosítása;
- Karbantartási munkák dokumentálása és nyomon követése;
- Műszaki fejlesztések előkészítése és megvalósítása;
- Kapcsolattartás külső szervizpartnerekkel és beszállítókkal;
- Munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások betartásának biztosítása

Elvárások:

- Felsőfokú műszaki végzettség (gépészmérnök, bányamérnök vagy egyéb releváns mérnöki diploma);
- Magabiztos műszaki ismeretek;
- Jó szervező- és problémamegoldó képesség;
- Önálló, felelősségteljes munkavégzés;
- B kategóriás jogosítvány

Előnyt jelent:

- Bányaiipari, kőbányászati vagy nehézipari tapasztalat;
- Vezetői gyakorlat;
- Hidraulikus, pneumatikus és villamos rendszerek ismerete

Amit kínálunk:

- Hosszú távú, biztos munkalehetőség egy stabil vállalatnál;
- Versenyképes jövedelem;
- Felelősségteljes, önálló munkakör;
- Támogató szakmai környezet;
- Modern géppark és folyamatos szakmai fejlődési lehetőség

Jelentkezés:

Fényképes önéletrajz és bérigény megjelölésével a markako@markako.hu email címre.

Kapcsolat:

Bogárné Szép Gabriella ügyvezető

06 30 332 88 22

Falnak rohanó kormányzati vakló – avagy szenes alaperőműveink égető hiánya

Berentei Erőmű, a tetején zöldellő bozóterdővel. 2019. Forrás: Wikimedia Commons

Régóta eldöntött kormányzati stratégia a hazai szénbányáink és szenes erőműveink bezárása. Elgondolkodva olvasom az energetikai híreket. Az évtized elején az aszály még csak a vízierőműre támaszkodó gazdaságokba kényszerítette vissza a szenes erőműveket, például Norvégia kényszerült szén alapú energia vásárlásra. Az idei év júliusi hírei alapján a Paksi Erőmű teljesítmény-csökkentésére (visszaterhelésére) van szükség, az erőművet hűtő Duna alacsony vízállása, magas hőmérséklete miatt. Ez a hazai ellátás legfontosabb alaperőműve, a kieső teljesítmény hozzávetőleg az országos termelt villamos energia 10%-a, durván egy Visontai erőmű mérete. Az alaperőművek a megújuló energiatermeléshez nélkülözhetetlen kiegyenlítő szerepet töltenek be. Amennyiben ez a vízállás fennmarad, az energiaválság hazai begyűrűzését hozza, ha az atomerőmű tartósan a névleges teljesítményének csupán 70–75%-án képes üzemelni. Az igények változásából származó maradék igény-lyukat gázturbinák termeléséből, meg importból próbálják majd fedezni, feltételezem, horror áramtözsdei áron. Ilyenkor mindig a szénre, lignitre épült, leállítandó vagy leállított hőerőműveinkre gondolok. Ezek vagy a bezárás előtt, vagy átalakítva, vagy az enyészet vidékére száműzve találhatók szerte az országban. Gondolkodott valaki ennek az utóhatásain? A képen látható Berente Hőerőmű környezetét lassan visszaveszi a vadon, az épületek tetején bokrok nőnek, az épületek belsejét bizonyára sajátos állatvilág uralja.

Nem vak ez a ló, hanem bátor, mondta a viccbéli lókupec. Érdeemes elgondolkodni, hogy a szén előfordulásainkat és erőműveinket elhanyagoló kormányzat vak vagy bátor? A Visonta bezárását erőltető kormányzati akarat a falnak rohanó vakló példájára az utolsó szénerőművet is eltüntetni tervezi a hazai palettáról, gázturbinákat beépítve, miközben a földgázellátást még soha nem látott intenzitású geopolitikai kockázatok fenyegetik, az atomerőmű gyenge pontjai pedig épp most kerültek éles reflektorfénybe.

Állítsuk meg ezt a folyamatot, amíg nem késő. Tartsuk szárazon a puskaport, vegyük újra számba a szén- és lignitvagyonunkat. Tegyük rendbe szenes erőműveinket, legyenek képesek a visszaállásra (ha nem, az áramkimaradások veszélye egyre közelebbi).

<https://24.hu/belfold/2026/07/28/paksi-atomeromu-teljesitnenycsokkentenes/>

Földessy János, professor emeritus

Hírek az energetika világából

*A Paksi Atomerőmű általános képe Pakson, Magyarországon, 2026. július 31-én.
REUTERS/Szabó Bernadett*

A magyar miniszterelnök kritikus napokat emlegetett a közelgő atomleállítás miatt

<https://www.reuters.com/business/energy/hungary-pm-flags-critical-days-ahead-with-looming-nuclear-shutdown-2026-08-02/>

Zuhan az olajár, miután Trump lemondta Irán elleni támadást

<https://www.reuters.com/business/energy/oil-tumbles-trump-cancels-attack-iran-reach-nuclear-deal-2026-08-03/>

Az OPEC+ megállapodott a szeptemberi olajáremelésben, befejezve az önkéntes csökkentések visszavonását

<https://www.reuters.com/business/energy/opec-has-agreement-principle-september-quota-increase-pause-thereafter-source-2026-08-02/>

A Duna történelmi mélypontjai áramszüneti kockázatot jeleznek – az üzemanyagválsággal együtt

<https://balkangreenenergynews.com/historic-danube-water-lows-signal-blackout-risks-in-tandem-with-fuel-crisis/>

A BP hat évtized után eladóvá teszi az északi-tengeri üzletágát

<https://www.energylivenews.com/2026/07/31/bp-puts-north-sea-business-up-for-sale-after-six-decades/>

Új elnököket neveztek ki az MVM igazgatótanácsába

<https://ceenergynews.com/whos-in-charge/new-chairs-boards-of-mvm/>

Románia vészhelyzeti intézkedéseket hozott a cernavodăi 2-es blokk működésének fenntartása érdekében

<https://ceenergynews.com/nuclear/romania-emergency-cernavoda-unit-2/>

A szerbiai Újvidék geotermikus és napenergiát vezet be a távfűtésben

<https://balkangreenenergynews.com/novi-sad-in-serbia-introducing-geothermal-solar-energy-in-district-heating/>

A NIS folytathatja működését és a tárgyalásokat a MOL-lal

<https://ceenergynews.com/oil-gas/nis-operations-negotiations-mol/>

Az EU felhívást tett közzé a mesterséges intelligencia területén működő gigafárák létrehozására, hogy több mint 30 milliárd eurós beruházásokat ösztönözzön

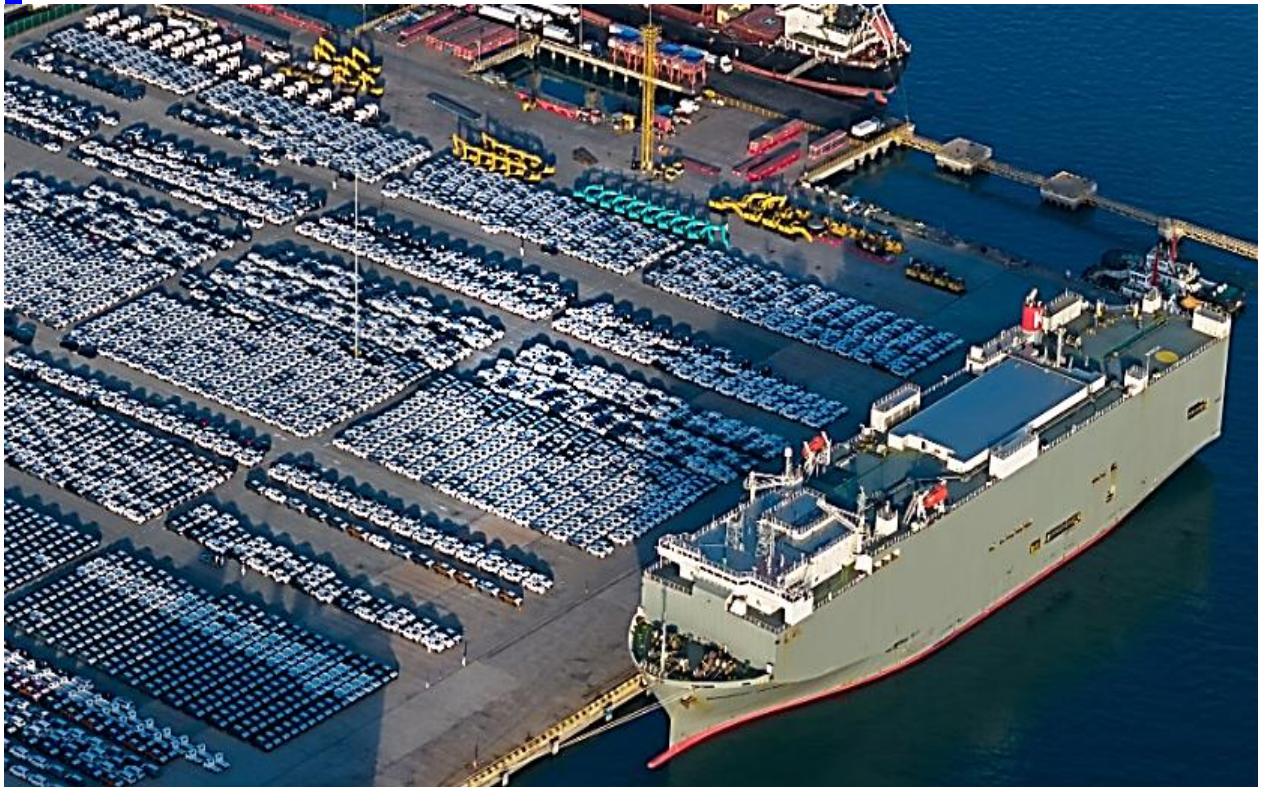
<https://balkangreenenergynews.com/eu-opens-ai-gigafactories-call-to-spur-over-eur-30-billion-in-investments/>

Öt kulcsfontosságú lépés a mediterrán tengeri szélenergia felszabadításához

<https://www.rechargenews.com/opinion/the-five-key-steps-to-unlocking-mediterranean-offshore-wind/2-1-2020828>

Egy elemző intézet szerint az akkumulátorok „gyakrabban határozzák meg az energia árát, mint a benzin”

https://energywatch.com/EnergyNews/Policy_Trading/article19341541.ece

Az energiaválság közepette az elektromos autók negyedéves eladásai rekordokat döntöttek több kulcsfontosságú piacon

<https://www.iea.org/news/quarterly-sales-of-electric-cars-break-records-in-several-key-markets-amid-energy-crisis>

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

Samu és Sámuel az országhatártól Selmecig

Hús esztendővel ezelőtt indultak el a csille és rönktolók

Foto: NOVÁK

Morvai Tibor levelező listáján olvastuk:

Kedves Listatársaim!

Köszönöm listatársunknak, dr. Ormos Tamásnak, egyetemünk nyugdíjas magántanárának, a tárgyban említett esemény lelkes szervezőjének és krónikásának levelét (Word dokumentumát), amelyben rendkívül színvonalasan és gondossággal összefoglalta, sőt dokumentálta az akkori eseményeket. Külön köszönöm, hogy az én nevemet is megemlítette. A dokumentumot itt találjuk:

<https://docs.google.com/document/d/1mlnzn-OYjtfhcPMeUBsjt4b8akNyQMn1/edit?usp=sharing&oid=101922540047378127373&rtpof=true&sd=true>

Található benne egy link a végén, nem biztos, hogy mindenki ki tudja nyitni, elküldöm ide is.

<https://drive.google.com/drive/folders/1n3KdugFcImV6eplfUwbqWjw5dQakNP89?usp=sharing>

A felülről második linken a Kossuth Rádió szövege mintegy „körül öleli” a videót, legyünk türelemmel, megjelennek majd a képek is. A végén is ez a helyzet. Gondolom mindenki számára világossá vált, hogy mi ezt a „munkamegosztást” leegyeztettük, így állapodtunk meg. Neki vannak új anyagai, a videókat ő készítette, így logikus.

Kedves Csille- és Rönktolók!

Nagyon nagy dolog amire azon a 20 évvel előtti augusztusban vállalkoztatok. Ahelyett, hogy a Balaton hús habjait élveznétek, az akkori nagy melegben egy nehéz csillét, illetve rönköt toltatok el Selmecebányára, ezzel is bizonyítottátok a Selmeci Hagyományok iránti elkötelezettségeteket. Köszönöm Nektek mindazok nevében, akik magukénak vallják ezeket a hagyományokat, ennek szellemében élük napjaikat. Tényleg nagy áldozatot hoztatok, értünk is. Még egyszer köszönjük.

Jó szerencsét!

Morvai Tibor

Kedves Listatársaim!

Most van húsz esztendeje, hogy Miskolcra a Dudujkából „elindult” egy lyukóbányai csille Selmecebányára. Ekkor már három napja „úton volt” egy díszesen kifaragott farönk is Sopronból ugyanoda. Samu és Sámuel az országhatártól Selmecig együtt tették meg az utat. E sorok írója, egy félig-meddig kívülálló talán elmondhatja 20 év távlatából azt, amit a résztvevő egykori firmák, balekok valószínűleg nem tennének: kis túlzással „történelmi hőstett” volt, ami példakép a ma diáksága előtt is – ahogyan ez akkor a Kossuth Rádióban is elhangzott. Példakép a selmeci örökségünk megélése, az egyetemeken, karokon, diáktársaságokon, fiatalokon, veteránokon átívelő összefogás. Igazi, fiatalos, vagány tett, amelynek komoly pozitív nemzetközi vonzata is lett.

Úton a csille (Ormos Tamás archivumából)

Az a tény, hogy ma komoly gond nélkül emlékezhetünk Selmecebányán – szinte minden hét végén találkozhatunk egyenruhás firmákkal – nagy részben a 20 évvel ezelőtti csille- és rönktolók által kivívott elismerés eredménye is. Ennek hatására indult ekkor az „Akademisták Selmecen”

rendezvény is Marian Lichner polgármester kezdeményezésére. Ez a város egyetlen olyan önálló rendezvénye ma is, amely a „mi” Akadémiáinkról szól. Korábban ez elképzelhetetlen volt. Pont ezért sokkal több figyelmet érdemelne a szeptemberi „Szalamander” mellett.

A tavalyi (2025.08.16. Selmezbánya) Selmeci Diáknapiak keretében megszervezett II. Hagyománytörténeti Konferencia egyik témájaként a Csille- és Rönktolásról emlékeztünk meg. Nem volt kerek évforduló, de a helyszín aktualitása (Selmezen ötévente van SDN) indokolta az egy esztendő eltérést. És indok volt az is, hogy az SDN résztvevői nem tudták, hogyan került a csille és a farönk a Bányászati és Erdészeti palotákba. A felkérésre a szerzőhármas (Ormos-Kertész-Böhm) tanulmányuk keretében a csille- és rönktolás hiteles történetét igyekeztek rekonstruálni a birtokukban lévő, a kari levéltárban fellelhető dokumentumok, a megjelent folyóiratcikkek, valamint a média megjelenések alapján. Hangsúlyoztuk, hogy a szóban forgó, kis túlzással „...történelmi hőstett...” (Hubai Gruber Miklós, Kossuth Rádió) teljes mértékben a diákság érdeme. Mi csak a krónikásoknak tekintjük/tekintettük magukat. Akkor a háttérben természetesen támogattuk a „projektet”. Itt kell megemlítenem Morvai Tibor, Mitya kiemelkedő szervező szerepét (saját maga nem dicsekedne vele), aki előtte, közben, valamint utána is az információ áram fókuszában volt aktív.

Úton a rönk (Ormos Tamás archivumából)

Az alábbi link e sorok írójának Google tárhelyére mutat a „2025_SDN_Selmec” mappára. A részletek iránt érdeklődők itt elolvashatják/megnézhetik az előadás ppt-jét és a tízperces összefoglaló videót, amelyeket a Kémiai Palota ikonikus előadójában mutathattam be. Felemelő és megható élmény volt a történelmi katedrán állni. A mappában még megtalálható az említett tanulmány, valamint további videók.

Ami számomra hiányzik: a résztvevők élménybeszámolói, fényképei, videói, történetei. Hiszen az ő (hős)tettük volt. Talán ez a kerek évforduló ösztönzőleg hat az emlékek, dokumentumok összeszedésére, rögzítésére. Ebben is tudunk segíteni, ha...

Jó szerencsét!

Ormos Tamás

<https://drive.google.com/drive/folders/1n3KdugFcImV6eplfUwbqWjw5dQakNP89?usp=sharing>

ÉRDEKES ELŐADÁS A VÁROSI BÁNYÁSZAT TÉMAKÖRÉBŐL A BRITISH COLUMBIA-I EGYETEM VEZETŐ OKTATÓJÁTÓL

Dr. Maria Holuszko a British Columbia-i Egyetem egyetemi docense, az International Coal Preparation Congress Nemzetközi Bizottságának kanadai képviselője látogatást tett a Karunk Nyersanyagelőkészítés és Környezettechnológia Intézetében. Látogatása során megismerte az intézetben folyó kutatásokat, meglátogatta a laborokat, valamint élénk eszmecsere folytató az intézet oktatóival-kutatóival.

A látogatásának második, egyben utolsó napján a városi bányászat témakörében a KRITIKUS FÉMEK KINYERÉSE SZEKUNDER NYERSANYAGOKBÓL című érdekes, színes és gondolatindító előadást tartott a MÁV-teremben.

Az előadást követően számos kérdés és hozzászólás hangzott el, amire Holuszko professzor asszony maradéktalanul reflektált.

Egyben azt a reményt fejezte ki, hogy – mivel Kanada számára már, Magyarország számára hamarosan hozzáférhető a Horizon európai kutatási program – közös kutatás kezdeményezése e témakörben kölcsönösen előnyös lenne. **Középpontban az ásványkutatás korszerű**

Megnyílt a jelentkezés a TIMREX Digital Geoscience Workshop 2026 nemzetközi képzési programra

Tisztelt Kollégák!

Megnyílt a jelentkezés a **TIMREX Digital Geoscience Workshop 2026** nemzetközi képzési programra, amely az ásványkutatás korszerű digitális módszereire fókuszál. További [információ és a jelentkezési űrlap a TIMREX weboldalán érhető el](#).

A workshop online előadásokat és intenzív gyakorlati képzést ötvöz, középpontjában pedig a műholdas távérzékelés, a LiDAR, a geofizika, a geokémia és a mesterséges intelligencia gyakorlati kutatási munkafolyamatokba történő integrálása áll. A kurzust a TIMREX konzorcium egyetemeinek vezető földtudományi szakemberei tartják: a Wrocław Műszaki Egyetem (WUST), a Luleåi Műszaki Egyetem (LTU), a Leobeni Bányászati Egyetem (MUL), a Zágrábi Egyetem (UniZG-RGNF) és a Miskolci Egyetem (UM). A program az EIT RawMaterials támogatásával valósul meg.

Workshop ütemezése

Online workshop: október 15–16. (összesen 18 óra)

Személyes workshop: október 26–27. (összesen 16 óra)

Helyszín:

- 1 nap a WUST egyetemen, Wrocławban (Lengyelország)
- 1 napos terepgyakorlat a Zalas bányában (GPR, magnetométer, TLS, drónok)

A program célcsoportjai:

- Geológusok és ásványkutatással foglalkozó vállalatok szakemberei, akik szeretnék bővíteni ismereteiket a fejlett digitális kutatási módszerek terén, beleértve a távérzékelést, a geostatisztikát és a mesterséges intelligenciával támogatott kutatást.
- Európai földtani szolgálatok szakemberei, akik a Kritikus Nyersanyagokról szóló Európai Unió Rendelet megvalósítását támogatják innovatív digitális eszközök alkalmazásával a kritikus nyersanyagok kutatásában és a területek újraértékelésében.
- MSc- és PhD-hallgatók, akik gyakorlati kompetenciákat kívánnak szerezni az ásványi nyersanyag-potenciál térképezésében műholdas távérzékelési és földi lézerszkennelési (TLS) módszerekkel.

A résztvevők gyakorlati képzésben részesülnek az alábbi területeken:

- Multispektrális műholdas adatok feldolgozása
- LiDAR és fotogrammetria
- Légi geofizikai és műholdas adatok integrációja

- Mesterséges intelligencia és gépi tanulási megoldások ásványi nyersanyag-potenciál értékelésére
- Felszíni geokémia, GIS és geostatisztika
- Porfíros rézérc-kutatási koncepciók
- Integrált kutatási projektek tervezése

A workshop az elméleti alapokat gyakorlati feladatokkal ötvözi SNAP, CloudCompare, QGIS és MATLAB szoftverek használatával, így a résztvevők közvetlenül alkalmazható készségeket szerezhetnek az ásványkutatás területén.

Várjuk az akadémiai szféra, a földtani szolgálatok és az ipar képviselőinek jelentkezését.

Résztvevői kategóriák

Online workshop (2026. október 15–16.)

- Ipari szakemberek: 400 EUR (létszámkorlát nélkül)
- Akadémiai és kutatás-fejlesztési szervezetek (RTO-k): 300 EUR (létszámkorlát nélkül)
- TIMREX hallgatók: 0 EUR (létszámkorlát nélkül)
- MSc- és PhD-hallgatók: 100 EUR (létszámkorlát nélkül)

Személyes workshop (2026. október 26–27., Wrocław)

- Ipari szakemberek: 900 EUR (max. 10 fő)
- Akadémiai és kutatás-fejlesztési szervezetek (RTO-k): 600 EUR (max. 10 fő)
- TIMREX hallgatók: 150 EUR (max. 5 fő)
- MSc- és PhD-hallgatók: 300 EUR (max. 5 fő)

A részvételi díj tartalmazza:

Online workshop:

- Hozzáférés az összes élő online előadáshoz
- Digitális oktatási anyagok
- A workshop előtti tanulási segédanyagok
- Részvételi tanúsítvány

Személyes workshop:

- Részvétel valamennyi gyakorlati foglalkozáson
- Workshop anyagok
- Kávészünetek és ebédek
- Helyi közlekedés a workshop programjai során
- Teljesítési tanúsítvány

További felmerülő kérdésekkel, kérjük keressenek a timrex@uni-miskolc.hu címen.

Tisztelettel:

Miskolci Egyetem

Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar

Gólyatábor 2026

Életük legszebb és legemlékezetesebb időszaka vár a hallgatókra a Dunaújvárosi Egyetemen

A frissen felvételt nyert hallgatók felsőoktatási tanulmányának első állomása az a programokban gazdag, felejthetetlen gólyatábor, melyet a DUE Egyetemi Hallgatói Önkormányzata (EHÖK) 2026. szeptember 3-5. között rendez meg.

Ez a néhány nap a legideálisabb arra, hogy megismerkedjenek a hallgatók a szaktársaikkal, a kollégiumi lakótársakkal, az oktatókkal, valamint arra, hogy a felsőbb évesek segítségével kiigazodjanak a DUE területén és a felsőoktatási léthez szükséges információk között.

Azért is érdemes a gólyatábori részvétel lehetőségével élni, mert a szórakozáson és a bulikon kívül ekkor költöznek be a gólyák a kollégiumba, tájékoztatást kapnak az egyetemi szabályzatokról, a Neptunról,

a DUE intézeteiről, az EHÖK-ről és a Selmeci Hagyományörzésről.

(DUE Gólyatábor 2025 – életkép. Fotó: Horváth Domonkos)

A levelezős hallgatóknak is lehetőségük van a programokon részt venni. A gólyatábor kortalan, mindenkinek helyet biztosít, miközben a résztvevők kiszakadhatnak a munka világából három napra. A program részvételi díja 34.000 Ft/fő (befizetni a Neptun rendszeren keresztül lehet), amely tartalmazza a napi két étkezést, a szállást, a DUE merch termékeit és természetesen az esti bulikon való részvételt. A program része a Tanévnyitó Ünnepségek is, amelyre 2026. szeptember 4-én kerül sor. A gólyatábort követően szeptember 7-én kezdetét veszi a DUE 2026/2027 tanévének első féléve.

További részletek elérhetőek a [DUE Gólyatábor facebook](#) eseményen.

SOPRONI
EGYETEM

1956-RA EMLÉKEZÜNK
(1956-2026)

FELHÍVÁS

visszaemlékezők jelentkezésére

A Soproni Egyetem az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulója alkalmából

EMLÉKHANG – egykori soproni egyetemisták emlékei 1956-ról címmel filmes beszélgetés-sorozatot készít.

Olyan egykori hallgatóink, oktatóink és a Soproni Egyetemhez kötődő személyek jelentkezését várjuk, akik személyesen átélték az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeit Sopronban.

Célunk, hogy az utókor számára is megőrizhessük a soproni egyetemi közösség 1956-hoz kapcsolódó emlékeit és gondolatait.

A beszélgetések online, személyesen Sopronban, illetve igény esetén a jelentkező lakóhelyén is megvalósíthatók.

Jelentkezni az alábbi
e-mail címen lehet:
facsko.ferenc@uni-sopron.hu

Tárgy: Előzetes tájékoztatás a Soproni Egyetem 1956-os emlékévének őszi, jubileumi programjairól

Tisztelt Egykori Hallgatónk! Tisztelt Professzoraink, Oktatóink! Kedves Barátunk!

A Soproni Egyetem és Soproni Egyetemi Karok utódintézményei 2026 őszén méltó módon kívánnak megemlékezni az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint a soproni egyetemi közösség történetének meghatározó eseményeiről azok 70. évfordulója alkalmából.

Az emlékévként több héten át tartó egyetemi és városi programsorozatot tervezünk, amelynek célja a közös emlékezés, az egykori események felidézése, valamint tisztelgés mindazok előtt, akik 1956 őszén Sopronban és a nagyvilágban helytálltak.

Szeretnénk előzetesen tájékoztatni Önt a tervezett főbb programokról, hogy lehetőség szerint időben készülhessen a jubileumi eseményekre.

A TERVEZETT PROGRAMOK IDŐPONTJAI:

2026. október 17. (szombat)

– Emléktúra a Soproni Egyetemtől a nyugati határ irányába, az 1956-os menekülés útvonalának felidézésével – Este: Jubileumi szakest

2026. október 19-től

– Folyamatosan látogatható emlékkiállítás az 1956-os soproni egyetemi relikviákból

2026. október 22. (csütörtök)

– '56-os tablókiallítás megnyitója a Soproni Egyetem LIGNEUM Rendezvényházában

2026. október 23. (péntek)

A Dudlesz-erdőben tervezett Hubertusz-kilátó ünnepélyes átadása

Egyetemi megemlékezés és koszorúzás

Fáklyás felvonulás és kapcsolódás a városi ünnepséghez

2026. október 26. (hétfő)

– Jubileumi hangverseny a Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központban

2026. október 29. (csütörtök)

– Emlékoszlop avatása a „Kópházi csata” helyszínén

2026. november 2. (hétfő)

– Könyvbemutatók az 1956-os soproni események és az emigráció történetéhez kapcsolódóan a Soproni Egyetemen

2026. november 3. (kedd)

– Központi egyetemi emlékünnepe a Soproni Egyetemen

2026. november 4. (szerda)

– Zárórendezvény és visszaemlékezés az 1990-es visszafogadási ünnepségre a Soproni Egyetem LIGNEUM Rendezvényházában

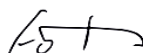
A programok részletei jelenleg is szervezés alatt állnak, ezért a későbbiekben további tájékoztatást küldünk a helyszínekről, részletes időrendről, valamint az esetleges regisztráció lehetőségeiről.

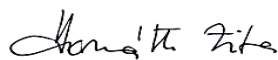
Bízunk benne, hogy az emlékévként eseményei alkalmat adnak a találkozásra, a közös emlékezésre és az egyetemi közösség történelmi örökségének méltó felidezésére.

Kérjük, őrizze meg levelünket, és lehetőség szerint már most tervezze be a jubileumi időszak programjait.

Az ünnepségsorozatra tisztelettel és szeretettel invitáljuk, örülnénk, ha személyesen is részt tudna venni az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulója programjain.

Sopron-Miskolc, 2026. június havában

Prof. Dr. Fábíán Attila
A SOPRONI EGYETEM REKTORA

Prof. Dr. Horváth Zita
A MISKOLCI EGYETEM REKTORA

6. BAKSA CSABA KÁRPÁT-MEDENCEI FÖLDRAJZ ÉS FÖLDTUDOMÁNYI VERSENY 2026

A VERSENY KIÍRÓJA ÉS RENDEZŐJE: Földtudományi Civil Szervezetek Közössége
továbbiakban: **FÖCIK**

A VERSENY VÉDNÖKE: **UNESCO** Magyar Nemzeti Bizottság

SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDŐK: Koch Antal Földtani Társaság; Magyar Bányászati Szövetség; Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság; Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Geofizikusok Egyesülete; Magyar Hidrológiai Társaság; Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat; Magyar Meteorológiai Társaság; Magyar Természettudományi Társulat; Magyarhoni Földtani Társulat; Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

SZAKMAI PARTNEREK: MTA Könyvtár és Információs Központ,

HUN-REN Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet

TÁMOGATÓK: Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal; Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága; Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar; ELTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet; HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet; HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.; MOL Nyrt, BBTE Geológiai Intézete

A VERSENY SZERVEZÉSÉVEL ÉS LEBONYOLÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK a FÖCIK honlapján www.focik.hu olvashatók.

A versenyt a FÖCIK tagegyesületei földrajz–földtan témakörben magyarországi és külföldi magyar anyanyelvű középiskolák 9–13. évfolyamos tanulói számára hirdetik meg egy kategóriában. A verseny online fordulóra és a Kárpát-medencei döntőre a FÖCIK központi feladatlapokat készít a versenykiírásban megadott forrásokra és szakirodalomra, illetve a középiskolai ismeretanyagra támaszkodva.

A VERSENY ÖT FORDULÓBÓL ÁLL:

1. Kő kövön megmarad! élettelen természeti értékeinkkel, a kőzetburokkal (belső erők, földtan, földtörténet, geofizika, barlangászat és bányászat stb.) kapcsolatos feladatok

2. Nemcsak térkép e táj! térképészettel, geoinformatikával, tájföldrajzzal, a külső erők felszínformálásával és légköri jelenségekkel, meteorológiával, klimatológiával, vízrajzzal, a földrajzi övezetességgel és a vonatkozó természettudományi ismeretekkel kapcsolatos feladatok

3. A Kárpát-medence természeti értékei **Csoportfeladat**, melyben a versenyző csapatoknak

legfeljebb 5 perces kisfilmet kell készíteniük egy szabadon választott természeti értékről. A csapatok által benyújtott versenyfilmeket a szervezők a FÖCIK honlapján vagy hivatalos YouTube csatornáján közzéteszik.

4–5. Elődöntő és Döntő *Fizikai jelenléttel megrendezésre kerülő fordulók*

REGISZTRÁCIÓ: Minden, a versenyen részt vevő csapatnak az első fordulót megelőzően regisztrálnia kell a FÖCIK honlapján elérhető útmutató szerint. A nevezés ingyenes.

A csapatok regisztrációját **2026. szeptember 30., 23:59-ig** várjuk a következő **online felületen**.

Határidőn túli regisztrációra nincs lehetőség!

CSAPATOK: Egy-egy csapatot **3 diák** alkot, akiknek felkészítését felkészítő tanár támogathatja.

A diákok **9–13. évfolyam**os tanulók lehetnek.

A felkészítő tanárok nem vehetnek részt a feladatsorok megoldásában.

A verseny során a csapatok – *indokolt esetben* – egyszer cserélhetnek maximum 1 csapattagot a Versenybizottság engedélyével.

AZ ONLINE FORDULÓK STRUKTÚRÁJA: Minden forduló két szakaszból áll: a **felkészülésből** és a **feladatkitöltésből**. A felkészüléshez a felkészítő anyagok az aktuális forduló teljes időszaka alatt, a forduló kezdetétől a végéig (*szombat 0 órától a következő péntek éjfélig*) lesznek elérhetőek. A feladatok kitöltésére, megoldásához az online felületen az adott hét csütörtök 0 órától péntek éjfélig lesz lehetőség. A fordulók feladatsorának megoldására az adott feladatsortól függően 45–90 perc áll rendelkezésre. A feladatsor kitöltését csak egyszer lehet elkezdni, de az egyes kérdésekre a választ a kitöltési idő befejeződéséig vagy a feladatsor beküldéséig akár többször is lehet módosítani.

A FORDULÓK IDŐPONTJAI:

1.forduló **2026. október 3–9.**

2.forduló **2026. október 10–16.**

3.forduló A kisfilmek feltöltési határideje: **2026. október 18., 23:59-ig**

Elődöntő és Döntő a „Földtudományos forgatag” időpontjához igazítva, **2026. november 14-én** kerül megrendezésre. Helyszíne: Budapest. *Az elődöntőben részt vevő határon túli csapat(ok) utazási és szállásköltségeit a Szervezők állják.*

A VERSENY ISMERETANYAGA: Mind az online fordulók, mind a döntő a megadott forrásokra, szakirodalomra, illetve a középiskolai ismeretanyagra támaszkodik.

A VERSENYFILMEK MŰSZAKI PARAMÉTEREI: *fájlformátum:* mp4 vagy mov, *képarány:* 4:3 vagy 16:9, *tájolás:* fekvőkép! *felbontás:* minimum HD (1280×720), maximum full HD (1920×1080), *képkocka szám:* minimum 30, maximum 60 fps.

FELADATOK PONTOZÁSA: Az online fordulók során egy-egy feladatlap megoldásával, illetve a kreatív feladattal elérhető maximális pontszám 50–50 pont, **összesen** tehát 3×50, azaz **150 pont**. *Az elődöntőbe a legmagasabb pontszámot elérő tizenhat csapat kerül be. Az elődöntőbe kerülésnél pontegyenlőség esetén a versenyfilmre kapott magasabb pontszám dönt. Az elődöntő és a döntő egy napon kerül megrendezésre. A 16 elődöntős csapatból 8 kerül be a döntőbe. Az online fordulókra való részvétel feltétele a stabil- és széles sávú internetes kapcsolat, az online fordulók során bekövetkező műszaki problémák nem képezik jogorvoslati lehetőség alapját. A csapatok „tisztá lappal” indulnak az elődöntőben, tehát az online fordulók során szerzett összpontszám, vagy az ott elért sorrend nem kerül figyelembevételre.*

A csapatok az elődöntőben elért helyezésüknek megfelelően pontot visznek magukkal a döntőbe. Az eredmények mindvégig nyilvánosan követhetőek lesznek, s a feladatsorok megoldókulcsa is elérhetővé válik az egyes online fordulók után 5 munkanappal. Az online fordulók végeredménye és az elődöntős csapatok névsora 2026. október 30-án kerül kihirdetésre.

VERSENYFILMEK PONTOZÁSA: A kisfilmeket öt szempont alapján értékeli a zsűri – kiírásnak megfelelés (10 pont), kivitelezés (10 pont), tartalom (15 pont), kreativitás (15 pont), **összesen 50 pont.**

A VERSENY DÍJAZÁSA:

DÖNTŐN: az **első** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk **fejenként 125 ezer Ft**, összesen 500 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban;
a **második** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk **fejenként 100 ezer Ft**, összesen 400 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban;
a **harmadik** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk **fejenként 50 ezer Ft**, összesen 200 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban.

KISFILMEK: a **legjobb három kisfilm**et elkészítő csapat tagjai és a felkészítő tanáruk a MOL Csoport különdíjában részesülnek:
az **első** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk, **fejenként 60 ezer Ft**, összesen 240 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban;
a **második** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk **fejenként 50 ezer Ft**, összesen 200 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban;
a **harmadik** helyezést elért csapat tagjai és a felkészítő tanáruk **fejenként 40 ezer Ft**, összesen 160 ezer Ft összértékű elektronikai utalványban.

KÜLÖNDÍJAK: a **FÖCIK** tagegyesületek és a támogatók **külföldi**ban részesíthetnek csapatokat.

KAPCSOLAT: szakmai kérdésekben: szakmai@focik.hu

szervezési kérdésekben: szervezesi@focik.hu

JOGI KITÉTELEK: *A szervezők vis maior esetén fenntartják a jogot, hogy a kiírás feltételeit, időpontját vagy a döntő személyes megjelenéssel kapcsolatos kitételét megváltoztassák.*

Erről a csapatokat a szervezők haladéktalanul tájékoztatják. A szervezők mind a regisztráció, mind a verseny során a GDPR előírásokat maximálisan figyelembe veszik. A csapatok a nevezésükkel hozzájárulnak, hogy a versenyfilmeket a szervezők a FÖCIK honlapján vagy a YouTube-on közzé tegyék. A szervezők a rendszeradatokat folyamatosan figyelik és értékelik. Visszaélés esetén a versenybizottság az adott csapatot kizárja. A csapatok a nevezésükkel a versenyfeltételeket elfogadják.

SZERETETTEL VÁRJUK A NEVEZŐ ISKOLÁKAT, TANÁRAIKAT ÉS DIÁKJAIKAT.

Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk!

BUDAPEST, 2026. JÚLIUS 22.

Zelei Gábor,
okleveles geofizikus mérnök,
a FÖCIK elnöke

Múzeumi hívogató

Földalatti csodavilág várja a látogatót a Cserhátban **A felsőpetényi nemesagyagbányában a környék ipartörténete, geológiája és élővilága ismerhető meg.**

A Cserhát dombjai között, a Bánki-tó szomszédságában rejtőzik a felsőpetényi nemesagyagbánya, amely egykor a magyar ipar fontos nyersanyagforrása volt. Ma különleges föld alatti látványosságként várja a látogatókat: a 2024-ben megnyitott helyszín vezetett túráin egyszerre ismerhető meg a térség ipartörténete, geológiája és gazdag élővilága.

A Nógrád vármegyei bányarendszerhez összesen öt táró tartozik. Az 1960-as és 1970-es években itt kitermelt kaolint és nemesagyagot elsősorban porcelángyártáshoz, illetve tűzálló termékek készítéséhez használták. A felszíni bányászat ma is zajlik, a mélyművelést azonban 2006-ban befejezték, majd a terület rekultivációja következett.

A felsőpetényi nemesagyagbánya belseje. Forrás: Judy Foto

Szinte idegen világ rejtőzik a mélyben. A bánya a nagyközönség előtti megnyitással új életre kelt. Judy Foto néven publikáló olvasónk egy vezetett túrán kereste fel a járatokat.

A sötét tárók több denevérfajnak biztosítanak menedéket, így a kis patkósorrú denevért, a nagy patkósorrú denevért, a szürke hosszúfülű denevért és a közönséges denevért. A túrák során ezért különösen fontos a csend és a lámpahasználat minimalizálása.

Judy Foto szerint a bánya egyik legkülönlegesebb élménye a fluoreszkáló kalcitkristályok felfedezése volt. UV-fényben ezek az ásványok látványos színekben ragyognak, ahogy elnyelik az ultraibolya sugárzást, majd azt látható fényként bocsátják ki. „Mintha egy idegen világba csöppentünk volna” – elevenítette fel, a James Cameron-féle *Avatar* univerzumára utalva. „Bár mára a gépek elhallgattak, a mélyben maradt kristályok és a különleges geológiai képződmények hűen őrzik az egykori bányászati tevékenység emlékét” – tette hozzá.

(Forrás: ng.24.hu)

Több mint 50 zsák hulladék gyűlt össze a Bánya mellett

Sikeres szemétszedési akciót szervezett a Heves Megyei Természet-, Környezetvédelmi és Állatvédő Egyesület az MVM Mátra Energia Zrt. Visonta Bányát körülölelő utak mentén. Az összefogásnak köszönhetően több mint 7 kilométeres útszakasz tisztult meg, ahonnan összesen **52 zsák hulladékot** gyűjtöttek össze az önkéntesek. (Forrás: gyöngyösm.hu)

Az MVM Mátra Energia Zrt. részéről több mint 50 önkéntes munkavállaló segítette a munkát. A résztvevők között volt **Vécsi György** vezérigazgató, **Janes Zsolt** erőműigazgató, **Bóna Róbert István** bányai igazgató, valamint **Bóna-Wiltner Lilla**, a Vegyészeti és Környezetvédelmi Osztály vezetője. Az önkéntesek a rendkívül meleg időjárás ellenére is kitartóan dolgoztak a környezet megtisztításán. Az összegyűjtött 52 zsák hulladékot a Heves Megyei Természet-, Környezetvédelmi és Állatvédő Egyesület a következő munkanapon szállítja el a Szuha Környezetvédelmi hulladéklerakó telephelyére. Az egyesületnek, a rendkívüli időjárásra való tekintettel, nincs előre látható terve egy újabb szemétszedési akcióra, de várják az illegálisan elhelyezett szemétklerakó helyszíneket és észrevételeket a későbbiekre nézve.

Bányászok és a sör – Bányászsörök VIII.

Spanyolország

Cerveces Minera (Sant Joan de les Abadesses, Girona, Katalónia)

A katalóniai Ogassa környékén elsősorban szénbányászat folyt, ez a tevékenység határozta meg a régió fejlődését közel két évszázadon keresztül. Az itteni bányászat első írásos emléke 1720-ból való. A rendszeres szénbányászat az 1700-as évek végén indult meg a környéken, miután jó minőségű kőszénlelőhelyeket fedeztek fel. A bányászat alapozta meg a település felemelkedését. A kitermelt szén olyan fontos volt a barcelonai gyáraknak, hogy 1880-ban külön vasútvonalat építettek Ripoll és Barcelona között, hogy gyorsabban szállíthassák az alapanyagot a fővárosba. Az 1900-as évek közepén Ogassa egy pezsgő bányásztelepülés volt. A munkások 14 éves koruktól szálltak le a bányákba. A társadalmi életet három bálterem és egy szövetkezet is színesítette. A könnyebben hozzáférhető készletek kimerülése és a gazdasági változások miatt az utolsó bányát is bezárták 1967-ben. A 2012-ben alapított sörfőzde tulajdonosainak célja kifejezetten az volt, hogy a bányák 1967-es bezárása után elnéptelenedő falu ipari múltját megmentsék. A sörgyártás itt nemcsak üzlet, hanem tisztelgés az egykori bányászcsaládok előtt. Az **Old Miner** (Öreg bányász) sört intenzívebb komlózás és rezes szín jellemzi, 6,5% alkoholtartalmú, keserű. A **Gold Rush** (Aranyláz) világos sör, 4,5% alkoholtartalmú, színe mélyarany, enyhén opálos. A **Wagon** (Csille) borostyánszínű, malátásabb, 5,0% alkoholtartalmú sör. A **Draft Mule** (Igás öszvér) sötét, karakteres, 7,0% alkoholtartalmú, amelyben a pörkölt maláta dominál. **Crazy Miner** (Őrült bányász) sör 8,0%–9,0% alkoholtartalmú, nagyon testes és erősen keserű. A **Carbó** (Szén) olajosan fekete, sűrű, 7,5% alkoholtartalmú, enyhén füstös ízű sör. A sörgyár egyik legnagyobb érdekessége, hogy a sörök érleléséhez egy régi, elhagyatott szénbányát, a Juncadella-bányát használják. A bánya belsejében uralkodó állandó hűvös hőmérséklet és páratartalom ideális körülményeket biztosít bizonyos sörtípusok készítéséhez.

Old Miner

Gold Rush

Wagon

Draft Mule

Crazy Miner

Carbó

Cervecería Doce Setenta (Villaseca de Laciana, León)

A Laciana-völgy bányászata a 19. század végén indult el, és több mint egy évszázadon át Spanyolország egyik legfontosabb szénmedencéje volt. Az első tudományos felmérések 1876-

ban mutatták ki a jelentős szénvagyon a völgyben. Kezdetben csak kisebb, kezdetleges bányák működtek, és a szenet ökrös szekerekkel szállították el a nehéz terepviszonyok miatt. Az áttörést a Minero Siderúrgica de Ponferrada (MSP) vállalat megalapítása és a Villablino–Ponferrada vasútvonal 1919-es megnyitása hozta el. A vasút mindössze 10,5 hónap alatt épült fel, és lehetővé tette a szén ipari mértékű szállítását. A völgy népessége megugrott, modern bányászvárosok alakultak ki. Az 1950-es és 60-as években érte el a termelés a csúcspontját. Az 1970-es években megjelent a külszíni fejtés is, ami radikálisan átalakította a tájat, de növelte a hatékonyságot. Az európai energiapolitika változása és a szén iránti kereslet csökkenése miatt a 90-es évektől sorra zártak be a tárnák. Az utolsó mélyművelésű bányák a 2010-es évek közepén álltak le. A Laciana-völgyben a sör és a bányászat kapcsolata sokkal mélyebb, mint egy egyszerű marketingfogás, ez a helyi identitás, a fizikai túlélés és az ipari újjászületés összefonódása. 1970 decemberében a leóni Laciana-völgy bányászai nagyszabású sztrájkot és tüntetéseket indítottak a munkakörülményeik javítása érdekében. Ez az esemény a helyi közösség és a bányáskultúra ellenállásának jelképévé vált. A sörfőzde alapítója, Juan José Villanueva ezzel a névvel kívánt emléket állítani a bányászoknak, köztük saját felmenőinek is, akik ebben a nehéz iparágban dolgoztak. A **Doce Setente** magyarul Tizenkettő-Hetven (12-70), ezek a számok egyszerűen a dátumot jelölik: a 12 a tizenkettedik hónapot (december), a 70 pedig az 1970-es évet. A 12-70 sörök esetében szinte minden részlet közvetlen utalás a bányászatra, nemcsak a nevükben, hanem a megjelenésükben és az összetételükben is. A sörösüvegek formáját és sötét, matt fekete színét úgy tervezték, hogy a bányászok által használt karbidlámpákra és a szénre emlékeztessenek.

Doce Setente (12-70) sørsorozat

Cerveza Caleya (Langreo, Asztúria)

Langreo és környéke az asztúriai szénbányászat történelmi központja. A régiót évszázadokon át a fekete arany kitermelése határozta meg, amely alapjaiban formálta át a tájat és a helyi kultúrát. A 19. század közepétől Langreo Spanyolország egyik legfontosabb bányászati és kohászati központjává vált. A kitermelés kezdetben a felszín közeli rétegekből történt, majd a technológia fejlődésével mély, függőleges aknákat mélyítettek. A völgyekben mindenféle bányászati forma jelen volt: tárnák, aknák és külszíni fejtések, amelyeket sűrű vasúthálózat és

drótkötélpályák kötöttek össze. Bár a szén dominált, Asztúria más részein rezet, aranyat, vasat és cinket is bányásztak, sőt a tengerparti Arnao-ban működött Európa egyetlen tenger alatti kőszénbányája. A bányák nagy részét a 20. század végén és a 2010-es években bezárták, az utolsót 2016-ban, de az örökség tovább él. A 2010-ben alapított sörfőzde több szállal is kötődik a bányászathoz. Van egy kifejezetten a bányászati örökség előtt tisztelgő sorozatuk, a **Seria Carbonera** (Szén-sorozat), amely a helyi bányák és bányászok emlékére készült. A sorozat darabjai jellemzően sötét, testes sörök, amelyek a szén színét és a bányák hangulatát idézik. A **Maria Luisa** sör a Pozu Maria Luisa bányáról kapta a nevét, amely 1858-tól 2016-os bezárásáig működött. A sör címkéje és neve a spanyol bányászhimnusként tisztelt „Nel Pozu Maria Luisa” dal előtt is tiszteleg. A sör mélyfekete, sűrű, 10,5% alkoholtartalmú, krémes, magas alkoholtartalma ellenére selymes és melengető. A **La Camocha** a Gijón melletti bányáról elnevezett tétel, alkoholtartalma 10.0%–11,0%, fekete sör, amit enyhén füstös jegyek jellemeznek. A **Nicolasa** (Nikoletta) szintén egy bánya neve volt, a róla elnevezett sör alkoholtartalma 10,5%, gyakran érezhető benne egyfajta „földes” karakter, ami még inkább a bányák mélyére emlékeztet. A **Goma 2** egy Spanyolországban gyártott ipari robbanóanyag (dinamit), amelyet évtizedekig használtak az asztúriai szénbányákban. A név a sör robbanékony trópusi aromáira és erejére utal, alkoholtartalma 6,3%, aranyszínű, ködös megjelenésű. A **Goma 3** az előző tétel turbózott változata, még több komlóval és energiával.

Maria Luisa

La Camocha

Goma 2

Goma 3

Olaszország

Birrificio 4Mori (Montevecchio, Szardínia)

A Montevecchio-Ingurtosu bányavidéken elsősorban ólom-, cink- és ezüsbányászat folyt. Ez volt Európa egyik legjelentősebb ércelelőhelye, ahol a bányászati tevékenység több mint kétezer éves múltra tekint vissza. Már a rómaiak, sőt korábban a föníciaiak és a nurágik is bányásztak itt ezüstöt és ólmot. A modern bányászat 1848-ban indult el, amikor Giovanni Antonio Sanna örökös koncessziót kapott Károly Albert királytól. 1865-re Montevecchio az Olasz Királyság legfontosabb bányájává vált. Az 1890-es években már több mint 2000 embert foglalkoztattak, a csúcsidőszakban pedig a létszám elérte a 3600-at. Itt alkalmaztak először olyan technológiai újdonságokat, mint az elektromos fűrórendszerek vagy a bányán belüli vasúti szállítás. A bányák köré teljes infrastruktúra épült: lakóházak a munkásoknak, kórház, iskola, templom és még mozi is, így egy önellátó kisváros jött létre a hegyek között. A 20. század második felében

a globális válság és a kitermelési költségek növekedése miatt a bányák fokozatosan veszteségessé váltak. A termelés végül 1991-ben szűnt meg véglegesen. A 2013-ban alapított sörfőzde sorozatában szereplő Pozzo (Akna) név arra utal, hogy minden egyes sör egy konkrét bányászati aknáról kapta a sorszámát, amelyek a sörfőzde környékén, a ma már ipari emlékműként funkcionáló bányaparkban találhatók. Maga a főzde is egy 1900-as évek elejéről származó, bányászati célokat szolgáló egykori villamos központ épületében kapott helyet. A **Pozzo 3** (3-as akna) szardíniai gesztenyével készült, 5,8% alkoholtartalmú barna sör. A **Pozzo 5** (5-ös akna) 5,0% alkoholtartalmú, erősen malátás, sötét sör. A **Pozzo 6** (6-os akna), szüretlen, világos, 5,8% alkoholtartalmú sör. A **Pozzo 7** (7-es akna) búzasör, 5,0% alkoholtartalommal. A **Pozzo 8** (8-as akna) felsőerjesztésű, komlósabb, 5,3% alkoholtartalmú, világos sör. A **Pozzo 9** (9-es akna) borostyánszínű, 5,4% alkoholtartalmú, ászoksör. A **Pozzo 16** (16-os akna) 5,0% alkoholtartalmú, világos, könnyen iható sör. A **Pozzo 19** (19-es akna) sötét baksör, 7,2% alkoholtartalommal. A **Pozzo 20** (20-as akna) 6,0% alkoholtartalmú, aromás, felsőerjesztésű sör. A **Pozzo 21b** (21b-s akna) búzasör, 5,4% alkoholtartalommal. A **Pozzo 25** (25-ös akna) karácsonyi, 7,5% alkoholtartalmú sör. A **Pozzo X** (X akna) alkalmi, különleges ünnepekre készülő, 5,6% alkoholtartalmú sör.

Pozzo 5

Pozzo 9

Pozzo 16

Pozzo 21b

Pozzo X

Birrificio A Mine of Beer (Cortghiana, Carbonia, Szardínia)

A környék, különösen a Sulcis-Iglesiente régió bányászati története évezredekre nyúlik vissza, de modern arculatát a 20. századi szénbányászat határozta meg. A terület ásványkincseit (ólom, cink, ezüst) már a föníciaiak és a rómaiak is ismerték és kitermelték. Az ipari méretű bányászat azonban a 19. században indult be igazán, amikor a dinamit és az új gépek megjelenése megsokszorozta a termelést. A legmeghatározóbb időszak az 1930-as évek vége volt. Carboniát 1938-ban, mindössze két év alatt építették fel Mussolini utasítására, kifejezetten a bányászok és családjaik számára. Itt működött Olaszország legnagyobb szénbányája, a Grande Miniera di Serbariu, amely a csúcskorszakában (az 1940-es években) 18 000 embert foglalkoztatott és 100 kilométernyi vágatrendszerrel rendelkezett. A fasiszta rezsim idején a bányák az ország energiafüggetlenségének (autarkijának) jelképei voltak. A termelés az 1950-es években kezdett visszaesni az olcsóbb importszén és az újabb energiaforrások miatt. A nagy bányák többségét 1964-re bezárták. Napjainkban a terület az UNESCO által elismert Szárd Geomineralógiai Park része. A Serbariu bányában ma a Szénmúzeum (Museo del Carbone)

működik, ahol a látogatók leereszkeszhetnek az egykori tárnákba. A 2017-ben alapított sörfőzde neve, az **A Mine of Beer** (Egy bányász sör), és a sörök elnevezései mind a dél-szárd Sulcis-Iglesiente régió, azon belül is Carbonia és környékének mélyre nyúló bányászati hagyományai előtt tisztelegnek. A tulajdonosok maguk is bányásztelepülésekről származnak, és céljuk, hogy a sörökön keresztül meséljék el a vidék múltját. A **Bakú** sör egy fantáziánév, amely a Bacu Abis településre utal, amely egy fontos szénbányászati központ volt, és ahol a sörfőzde alapítói születtek. Frisstő, gyömbéres búzasör, 4,6% alkoholtartalommal. A **Grisú** (Sújtólég) vörös sör, malátás és kiegyensúlyozott, 4,7% alkoholtartalommal. A **Smoked Factory** (Füstös gyár) a bányákhoz kapcsolódó nehézipari létesítményeket és a szénégetés során keletkező füstöt idézi fel. Maga a sör is füstös ízvilágú, 5,0% alkoholtartalmú, füstös aromájú barna sör. A **Roth** sör neve a környék egyik meghatározó bányászati helyszínéhez kötődik, 5,8% alkoholtartalmú, trópusi gyümölcsös jegyekkel rendelkezik. A **Red Valley** (Vörös völgy) annak a völgynek a neve, ahol a legtöbb bánya volt, 5,0%–6,0% alkoholtartalmú, világos sör. Az **Emil** 4,8% alkoholtartalmú, világos és kiegyensúlyozott sör. Ez a sör egy konkrét bányászati aknáról, a Pozzo Emilről kapta a nevét.

A Mine of Beer sörök palackban és dobozban

Bosznia-Hercegovina

Pivara Tuzla (Tuzla)

A tuzlai régió bányászata évezredek óta tekint vissza, és meghatározza a város identitását, gazdaságát, sőt még a nevét is (a török *tuz* szó sót jelent). A térség két legfontosabb kincse a só és a szén, amelyek köré az egész régió ipara épült. Tuzla Európa egyik legrégebbi folyamatosan lakott települése, ahol már a neolitikumban is nyertek ki sót a forrásokból. Az ipari kitermelés az Osztrák–Magyar Monarchia idején, 1885-ben kezdődött meg a Simin Han-i sólepárló üzemmel. A város alól évtizedekig szivattyúzták a sós vizet, ami miatt a történelmi belváros jelentős része megsüllyedt, egyes helyeken akár 12 métert is. Az ellenőrizetlen kitermelés okozta talajszüllyedés miatt a városközpont alatti bányászatot leállították. Ma a sós vizet mesterséges tavakba (Pannonica-tavak) vezetik, így a korábbi ipari terület Európa egyetlen sós vizű tókomplexumává és népszerű turisztikai célponttá vált. A környékbeli (Kreka, Banovići) szénlelőhelyek tették a régiót a volt Jugoszlávia energiaközpontjává. A Kreka bányakomplexum a 20. században vált gigantikus vállalattá, amely ellátta a helyi hőerőművet

és a vegyipart. A bányák köré épült lakótelepekre az egész országból érkeztek munkások, ami megteremtette a város máig tartó multietnikus és baloldali jellegét. A régió ma is Bosznia legnagyobb barnaszén- és lignit termelője, amely a Tuzlai Höerömvét látja el. A sörgyárat az osztrák-magyar fennhatóság idején alapította két vállalkozó 1884-ben és azóta folyamatosan működik. A **Rudarski Dukat** (Bányászdukat) egy tradicionális karakterű sör, amelyet kifejezetten a tuzlai régió és a környező bányászvidékek munkásai számára fejlesztették ki, tisztelegve a szén- és sóbányászat évezredes múltja előtt. A 4,3% alkoholtartalmú, világos sört hagyományosan, kis tételekben főzik, ami hosszabb érlelési időt és egyedi aromavilágot tesz lehetővé. A sör neve azt az üzenetet hordozza, hogy a bányászok által kitermelt „fekete arany” (szén) és a sörgyár „folyékony aranya” (a sör) egyaránt a régió legfontosabb kincsei közé tartozik.

Rudarski Dukat

Drama Craft Brewery (Prijeđor)

Prijeđor és környéke a Balkán egyik legjelentősebb és legrégebbi vasércbányászati központja. A bányászat itt több mint kétezer éves múltra tekint vissza, egészen a római korig, sőt a föníciaiak idejéig. A vasérc (limonit és sziderit) a legmeghatározóbb ásványkincs, a régió három fő bányászati egységre oszlik: Ljubija – a város névadója és a történelmi központ, a modern ipari bányászat itt indult el 1916-ban az Osztrák-Magyar Monarchia idején. Omarska – jelenleg is aktív külszíni vasércbánya, ez a bánya látja el nyersanyaggal a zenicai acélművet. Tomašica – egy másik jelentős vasérclelőhely délkeletre Prijeđortól, amely ma már nem üzemel. A vasérc mellett jelentős mennyiségben találtak és bányásztak kvarchomokot, agyagot, mészkövet, dolomitot, valamint baritot, fluoritot, cinket és ólmot is a környéken. A jugoszláv korszakban a ljubijai bányakomplexum volt az egész ország vasércellátásának fő forrása, és a világ egyik legmodernebb bányájaként tartották számon. A fénykorában több mint 5000 embernek adott munkát, így a bányászat nemcsak ipari, hanem mély társadalmi alapja is a mai napig a

környéknek. A 2017-ben alapított sörfőzde bányászsöre a **Rudarsko** (Bányász), a sör neve és jellege a bányászok nehéz, fizikai munkáját szimbolizálja. A sör szüretlen és pasztöröztetlen, felsőerjesztésű, mérsékelten keserű, 6,2% alkoholtartalmú, világos sör.

Rudarsko

Montenegro

Mamut Craft Brewery (Nikšić)

Nikšić környékének bányászati múltja és jelene alapvetően a bauxit kitermelésre épül, amely Montenegró egyik legfontosabb iparága. Ez a régió adja Montenegró bauxitkészletének nagy részét, amely egyben Európa egyik legnagyobb lelőhelye is. A kitermelés több helyszínen folyik Nikšić közvetlen közelében. A környéken mind a mélyszinti, mind pedig a külszíni bányászati technológiát alkalmazzák.

A bányászatra épülve Nikšićben jelentős acélgyártás és vasmű is működött, amelyek a bányákkal együtt a város ipari gerincét alkották a II. világháború utáni időszakban. A terület különlegessége a karsztosodott vörös bauxit, ez a nyersanyag évtizedek óta meghatározza a város gazdasági arculatát és ipari központ jellegét. Bár a bauxitbányák hivatalosan 1948-ban nyíltak meg, 1953 volt az az év, amikor a bányászati és geológiai szakma szervezetileg is megerősödött az országban. Ebben az évben alakult meg a Földtani Szolgálat, és ekkor jelent meg az első jelentős tudományos munka is a régió geológiájáról. Ez az időszak jelöli Nikšić modern, bányászváros jellegének megszilárdulását. A 2018-ban alapított sörfőzde az **1953** elnevezésű sörével emlékezik és tisztelg ezekre az eseményekre.

A sört rendkívül aromás, gyümölcsös és citrusos jegyek jellemzik, alkoholtartalma 5,1%.

1953

Horvátország

Lepi Dečki Brewery (Mihovljan)

Az Ivaneč környéki bányászat több évszázados múltra tekint vissza, és a város ipari fejlődésének alapkövét jelentette. A térségben, különösen az Ivanščica-hegység északi lejtőin, többféle nyersanyagot is kitermeltek az idők során. A bányászat gyökerei a középkorig nyúlnak vissza, de a szervezett kitermelés a 18. század végén indult meg, kezdetben szász és francia bányászok bevonásával. A legjelentősebb tevékenység a szén (barnakőszén és lignit) kitermelése volt. A bányászok gyakran karbidlámpával a kezükben, széntől feketén tértek haza, ami a helyi folklór részévé vált. Az 1860-as évektől kezdve intenzív ércbányászat folyt, elsősorban cink és ólom, emellett limonitot és mangánt is találtak a térségben. A kitermelt érc feldolgozására a környéken egy cinkkohó üzemelt 1863 és 1883 között. A 19. században bécsi, budapesti és belga befektetők is megjelentek a térségben az ércvagyon hírére. Az ércbányák többségét a 19. század végére bezárták a készletek kimerülése és a bányák vízbetörései miatt. A 2016-ban alapított sörfőzde **Rudarsko Pivo** (Bányászsör) söre tisztelgés Ivaneč bányászati múltja előtt és limitált kiadású tételként jelenik meg a helyi bányásznapokon (március 2. és december 4.). A sör könnyen iható, világos ászok, 4,5% alkoholtartalmú, szalmasárga színű és közepesen keserű.

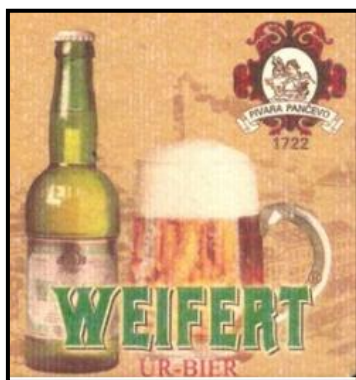

Rudarsko Pivo

Szerbia

Heineken Srbija (Zaječar)

A kelet-szerbiai Bor bányászatának története szorosan kapcsolódik Georg Weiferthez (Đorđe Vajfert), a sörgyáros és bankár alakjához, aki nemcsak a szerb ipar, hanem a modern bányászat atyja is volt. A térségben már a rómaiak is bányásztak, bár ők elsősorban aranyat kerestek. A modern bányászat egy véletlen felfedezéssel indult. Hivatalosan 1902-ben találták rá a hatalmas rézkészletekre, miután korábban Weifert megbízásából kutatásokat végeztek a környéken. Georg Weifert 1903-ban szerezte meg a bányászati jogokat. A fejlesztéshez szükséges tőke hiányában francia befektetőkkel közösen megalapította a Compagnie française des mines de Bor nevű társaságot. Az 1900-as évek elején Bor kis faluból jelentős iparvárossá nőtt. 1904-ben már 5500 tonna ércet bányásztak. A második világháború után a bányát államosították, és a szocialista Jugoszlávia egyik legfontosabb ipari központja lett. Az 1970-es és 80-as években érte el a kitermelés csúcspontját. Jugoszlávia felbomlása után a termelés visszaesett. 2018-ban a kínai Zijin Mining Group többségi tulajdont szerzett a bányakomplexumban, ami jelentős technológiai modernizációt, de egyben komoly környezetvédelmi vitákat is hozott. Bor ma Európa egyik legnagyobb réz- és aranyelőhelye. A bányászat nemcsak Szerbia exportjának meghatározó része, hanem a város alapításának és fejlődésének közvetlen oka is – Bor főterén ma is szobor őrzi az alapító, Georg Weifert emlékét. A szerb sörgyártás és bányászat közös nevezője Đorđe Vajfert (1850–1937), aki egyszerre volt az ország legjelentősebb sörgyárosa és bányamágnása, megalapította és modernizálta a belgrádi és a poncsovai sörgyárat. Ma Szerbiában a **Weifert** (Vajfert) nevű sör tiszteleg az alapító előtt, akinek alakja a bányászat és az iparosítás szimbóluma. A sör alsóerjesztésű, világos 5,0% alkoholtartalmú, amelyet harmonikus keserűség és aranybarna szín jellemez.

Weifert

Kabinet Brewery (Nemenikuče)

Bor városa és környéke (Kelet-Szerbia) Európa egyik legjelentősebb bányászati központja, ahol már a rómaiak idején is bányásztak aranyat. A modern ipari bányászat a 20. század elején indult meg, és a mai napig meghatározza a régió életét. Bor környékén található Európa egyik legnagyobb rézkészlete. A rézércet véletlenül fedezték fel 1902-ben, az ipari kitermelés pedig 1904-ben kezdődött meg egy francia vállalat irányításával. A réz mellett jelentős mennyiségű

aranyat és ezüstöt is kinyernek a finomítási folyamatok során. Kisebb mennyiségben platina, palládium, szelén és molibdén is előfordul a területen. A bányák alapítását és felfuttatását francia tőke és mérnökök segítették elő. A II. világháború után a bányákat államosították, és az RTB Bor (Bányászati és Kohászati Medence) néven az ország ipari motorjává váltak. 2018-ban a kínai Zijin Mining szerzett többségi tulajdont a bányákban, ami jelentős technológiai modernizációval és a termelés növekedésével járt. Bor városában található egy hatalmas rézkohó és elektrolitikus finomító. A bányászat mélyen beépült a helyi kultúrába is, a 2013-ban alapított sörfőzde vezető sörének a neve, a **Zlatna Žila** (Aranytelér), is erre a gazdag ércrendszerre és a bányászok kemény munkájára utal. A sör világos, könnyed, jól iható, enyhe keserű utóízzel, 4,9% alkoholtartalommal.

Zlatna Žila

Zlatna Žila logó

Szlovénia

Pivovarna Knap (Trbovlje)

A zasavjei térség (Trbovlje, Zagorje, Hrastnik) bányászata több mint 200 éves múltra tekint vissza, és alapjaiban határozta meg a régió arculatát. A szénbányászat az 1700-as évek végén indult meg. Az igazi fellendülést a Déli Vasút megépítése hozta meg az 1840-es években, ami összekötötte a bányákat a piacokkal. A 19. század végére és a 20. század elejére a térség az Osztrák–Magyar Monarchia, majd Jugoszlávia egyik legfontosabb ipari központjává vált. A bányák köré egész városok épültek jellegzetes bányászkolóniákkal. A bányászélet nemcsak kemény munka volt, hanem az ellenállás jelképe is, 1924-ben itt zajlottak a véres összecsapások az Orjuna nevű szervezet és a bányászok között. A 20. század végén a környezetvédelmi szempontok és a gazdaságtalanság miatt megkezdődött a bányák fokozatos leállítása. Az utolsó bányát a 2010-es években zárták be véglegesen. A 2004-ben alapított sörfőzde söréi nemcsak nevükben, hanem stílusukban is a bányászati hagyományokat idézik. A sörfőzde tudatosan használja a helyi bányász-szlenget és a fekete-sárga (bányászszínek) vizuális elemeket a címkéken. A sörök receptúráit úgy alakították ki, hogy tükrözzék a Zasavje régió kemény, de büszke ipari múltját. A legnépszerűbb tételeik a Cajg-sorozat (Szerszám/felszerelés) részei, amelyek mindegyike egy-egy jellegzetes bányászszerszámról vagy fogalomról kapta a nevét. A **Herc** (Szívlapát) sör testes, mégis frissítő, gyümölcsös, 5,4% alkoholtartalmú, világos sör. A

Kramp (Csákány) egy karakteres, sötét, fekete színű, 5,0%–6,0% alkoholtartalmú, pörkölt maláta ízű sör. A **Knap** (Bányász) sör jól iható, egyensúlyt teremt a komlós keserűség és a malátás édesség között, 5,0% alkoholtartalmú. **Frpantal** (Csille) könnyedebb, alacsonyabb alkoholtartalmú (4,5%–5,0%) sör, tiszta, malátás profil jellemzi.

Herc

KNAP logó

Kramp

Ausztria

Erzbergbräu (Eisenerz, Stajeroszág)

Az eisenerzi Erzberg hegyén több mint 1300 éve folyik megszakítás nélkül vasércbányászat. Ez Közép-Európa legnagyobb külszíni vasércbányája és a világ legjelentősebb pátvasérc-lelőhelye. A kitermelés már a 8. században megkezdődhetett. A legenda szerint egy vízimanó árulta el a lelőhely titkát a helyieknek a szabadságáért cserébe. Kezdetben csak kézi szerszámokkal, kalapáccsal és ékkel dolgoztak a felszínen.

Gruamhunt

Noar

DreiHops

Sörfőzde logó

Ahogy a felszíni készletek fogyni kezdtek, mélyebbre ástak, és bonyolult tárnarendszereket alakítottak ki. 1720-ban alkalmaztak először feketelőport a kőzet jövesztésére, amit később a dinamit váltott fel. Ekkor vezették be a modern, lépcsőzetes külszíni fejtést. Ez adja a hegy mai,

42 teraszból álló, óriási azték piramisra emlékeztető formáját. A bányá ma is aktív, évente mintegy 12 millió tonna kőzetet mozgatnak meg, amiből több millió tonna tiszta vasércet szállítanak a linzi és leobeni acélművekbe. A 2012 óta működő kisüzemi sörfőzde szinte minden söre és arculata szorosan kötődik az eisenerzi bányászati hagyományokhoz. A főzde sörnevei és stílusai tisztelegnek a helyi bányászélet előtt. A **Gruamhunt** (Bányacsille) sör szűretlen, alsóerjesztésű, 5,2% alkoholtartalmú, nagyon frissítő és könnyen iható. A **Noar** (Fekete) neve a helyi dialektusban a bányászat során keletkező meddőkőzetre vagy a bányászok sötét munkakörülményeire utal, illeszkedve a sör fekete színéhez, amely 5,0% alkoholtartalmú, illatát és ízét a pörkölt maláta adja. A **DreiHops** (Hármas szerencse) sör neve a hármas szerencseszámra és a bányászati rituálékra utal, miközben a háromféle komló használatát is jelzi, 5,2% alkoholtartalmú, intenzíven gyümölcsös.

(Folytatjuk)

id. Ősz Árpád

HÍRLEVÉL

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektorai munkák: **Keményváriné Nagy Alexandra**

A Hírlevelet összeállította: **Hajnal József**